

maandschrift voor bijenteelt

verschijnt maandelijks
61e jaargang april 1959 no. 4

BESCHERMINGSMIDDELEN

Beroker (blaasbalg). Hierin kunt u een rolletje golfkarton gebruiken om rook te verwekken . . . f 6,—

Rookpatronen voor deze beroker, rolletjes golfkarton kant en klaar. U houdt er een lucifer onder tot het golfkarton schroeit en doet dat dan vlug in de beroker . . . f 0,04

Beroker Vulkaan. Hieraan is de blaasbalg vervangen door een veerwerk dat een ventilator aandrijft. Met één handgreep in en buiten werking te stellen. Het veerwerk loopt ongeveer een kwartier . . . f 18,—

Dathepijp met kogelventiel. Men vult de kop van de pijp met tabak of ander rookmateriaal, steekt het al blazende in het mondstuk, van onderen aan en de rook komt uit de rookgeleider. Het ventiel voorkomt dat de rook in het mondstuk opstijgt . . . f 7,60

Dathepijp zonder kogelventiel. f 6,75

Rookblazer. Dit is een Dathepijp die men niet in de mond houdt, doch die aan een koord om de hals wordt gehangen. Men blaast in een mondstuk,

dat met een rubberslang aan de pijp verbonden is. De rook komt uit de andere kant van het mondstuk . . . f 7,60

Bijenkap, ruim model, met paardehaar vizier f 4,50

Bijenkap, gewoon model, m. paardehaar vizier f 4,—

Bijensluier met paardehaar vizier. Wordt over de hoed gedragen en geeft dus meer ruimte tussen vizier en gelaat, daardoor minder warm . . . f 4,75

Paardehaarvizier met pijpgat om het niet meer bijendicht vizier van kap of sluier te vervangen. Het pijpgat van alle kappen en sluiers is voorzien van rubber, dat het gat afsluit als men geen pijp gebruikt . . . f 1,50

Handschoenen van leer, per paar . . . f 8,—

Carbollar van Engels pluksel, houdt de carbollageur zeer lang vast f 1,20

Flesjes carbol voor uw carbollar . . . f 1,—

Flacon vaseline. Met een kwastje op draaglijsten en afstandblikjes strijken, voorkomt vastkitten f 0,75

Handleiding voor het beitsen en schilderen van bijenkasten, het inzetten van kunstraat, het kolbtoestel en zijn gebruik en een overzicht van de Aalster Bedrijfsmethode **GRATIS.**

Hebt u onze nieuwe, geïllustreerde prijscurant nog niet? Een briefkaart en overmorgen hebt u hem in de bus.

AL ONZE PRIJZEN ZIJN VRIJBLIJVEND

TEL. 2863

GIRO 823276

Goede dingen, Bijenhuis Wageningen

Speed

Fruittelers vragen bijenvolken

De afd. Bunnik-Houten e.o. komt momenteel nog een groot aantal volken tekort voor plaatsing in de bloeiende boomgaarden. Vooral in de provincies Noord-holland en Utrecht kunnen nog volken worden geplaatst. U weet de fruittelers betalen f 7,50 per kast en f 6,50 per korf, plus een bijdrage in de vrachtkosten. De afrekening ontvangt u van de afd. Bunnik. Voor administratiekosten, propaganda en reclame rekent de afd. Bunnik 75 cent per volk. Alleen sterke volken komen voor plaatsing in aanmerking. Imkers en afdelingen die nog volken op het fruit willen plaatsen kunnen zich in verbinding stellen met C. Pater Jzn, Achterdijk 26, Bunnik, Tel. K 3405-305. Spoedige plaatsing is echter gewenst, want de fruitbloei staat voor de deur. Mogen wij op de imkers rekenen?

C. P.

BEVRUCHTINGSSTATION SCHIERMONNIKOOG

Het bevruchtungsstation wordt opengesteld van 15 mei tot 1 augustus. De voorwaarden zijn gelijk aan die van vorig jaar. Zodra men van plan is een teelt in te leiden, verzuime men niet het Bijenhuis daarvan in kennis te stellen; eventuele spoedmeldingen worden alleen aan de op deze wijze verkregen adressen verstrekt. Geen volkjes op zaterdag verzenden tenzij men ze zelf op de boot te Oostmahorn afgeeft. Plaats meer volkjes in gemakkelijk te openen en te sluiten kratjes. Zet er duidelijk op **niet in de zon plaatsen**. Het bevruchtungspercentage was vorig jaar 78.

Het beroemde goudgele pakje Van Rossem's Troost, dat vrijwel iedere pijproker van nabij kent.

Het kostelijke, meer dan 200 jaar oude prentje van de rijke, vriendelijke „poorter“, die de - even goedlachse! - „schavuit“ een trekje aan zijn pijp biedt, is immers al van oudsher een waarborgteken voor uitstekende tabaksmélanges.

Ook hier deed een moderne technische vinding zijn intrede. De gezellige „handig-stoppen“ pakjes (wereld octrooi!) worden momenteel voorzien van een plastic binnenvoering.

Hiermede zal het fijne aroma van dit internationaal befaamde merk nog beter worden beschermd. (De prijzen voor Nederland blijven voor Troost baai 80 ct; voor Troost krul 90 ct)

U weet natuurlijk

dat wij alles leveren op het gebied van de bijenteelt tegen de laagst mogelijke prijzen als:

- * Simplex kasten
- * Korven
- * Gereedschappen voor de zwermbehoefden
- * Bussen en flacons voor Uw honing
- * Honingslingers van 2 tot 4 ramen
- * Kunstraat
- * Ramen
- * Blikjes enz. enz.

Onze uitgebreide prijslijst is reeds klaar. Indien U deze even aanvraagt zenden wij U die gratis toe.

Ook komen wij weer op de te houden bijenmarkten met een ruime sortering bijenmaterialen. Tevens kunt U dan Uw ruwe en zuivere was weer bij ons inleveren tegen kunstraat. Wij maken U er tevens even op attent dat wij alleen kunstraat leveren, gemaakt van 100 procent zuivere inlandse bijenwas.

BIJENSTAND H. T. VAN DAM & ZN

JUBBEGA (Fr.)

TELEFOON 05165 - 382

van Horen en Zien

NU

Nu is het voorjaar. De winter met zijn koude, sneeuw en mist is voorbij. Nu krijgt de burger weer moed. Nu gaan we onze plannen tot uitvoering brengen. Van de helft komt vaak wel niets terecht, maar Emerton zei toch immers dat we onze wagen aan een ster moesten haken, dat we naar de toppen van de bomen moesten mikken. Kwamen we slechts halverwege, wel dan waren we toch al een heel eindje boven de grond. Gaat het u nu net als mij dat u ook zo echt hoopt dat het met de bijen dit jaar nu eens goed zal gaan? Dat wij met goede oogst er nu eens prettig in werken zullen? Ik meen dat de mooie zijde van het bijenhouden daarin gelegen is dat wij iets ontvangen uit de natuur dat anderen missen. Sta nu aanstonds eens bij uw stal dicht bij de vliegplanken. U ziet uw bijen dan in volle vaart aankomen, beladen met allerlei kleuren, en wat een fijne kleuren, van stuifmeel. U hoort ze tikken op de vliegplanken bij het neerkomen. Het is precies Schiphol in het klein, bij die stal van u. Met dit verschil dat u niet precies weet waar uw kleine vrachtvliegtuigjes vandaan komen met hun lading. Dat weten zij wel, maar u weet het niet. En dan denkt u: waar ga je naar toe kleine bij? U kijkt haar wel even na, maar op veertig meter bent u haar al kwijt en u weet niet of zij vijfhonderd of vijftienhonderd meter gaat en weer komt. En u weet ook niet altijd van welke bloemen zij komt. Daar nu te staan en te weten dat ge niet alles weet, lang niet alles, doet u weten dat gij het wonder aanschouwt dat uw bijen u geven.

Zielige mannetjes

Het suikerbondje geeft een „Maandschrift” uit. U dacht dat een maandschrift een blad is dat maandelijks verschijnt? Het verschijnt 6 maal per jaar (zegt men). De naam van 't pamfletje geeft een scheve voorstelling. De inhoud springt al even dadel met de waarheid om.

In het pamfletje schrijft de voorzitter van het suikerbondje dat hij heel erg gelachen heeft. Als iemand zoiets beweert met erg veel nadruk, is het tegendeel meestal dichter bij de waarheid. Hij heeft gelachen als een boer die kiespijn heeft, denken we, want hij heeft een inspecteur van het Ministerie van Landbouw op bezoek gehad. Er schijnt bij het suikerbondje iets fout te zitten. Dat vermoeden we al.

Wij kregen n.l. op 23 september 1958 telefonisch bericht van Landbouw, dat ons verzoek om de najaarssuiker tegen de oude prijs (zonder de verhoging van 6 cent) te mogen leveren, was ingewilligd. Op 27 september bevestigde Landbouw dat schriftelijk. U moogt de brieven komen zien. Nu we het stukje van de voorzitter van het suikerbondje lezen begrijpen we dat hij zo geschrokken is (gelachen heeft noemt hij het) omdat zijn bondje:

- niet gevraagd heeft om de suiker tegen de oude prijs te mogen leveren. De gedachte om dat te doen is klaarblijkelijk niet eens bij hem opgekomen.
 - dat hij dus ook geen toestemming kreeg om tegen de oude prijs te leveren.
 - dat hij echter wel tegen de oude prijs geleverd heeft en dat hij die 6 cent verhoging nog moet betalen of dat er op een andere manier iets scheef zit (en we begrijpen wel wat!).
- Vandaar het bezoek van die inspecteur waarvan hij zo geschrokken is. Zielig mannetje...

Het suikerbondje heeft in zijn pamfletje de berekening van de suikerprijs van vóór de verhoging met 6 cent gepubliceerd: 71 cent. Dat was ook onze suikerprijs. Ondanks het feit dat wij in alle hoeken van het land franco afdeling leveren, en waardoor onze suikerprijs wel eens een cent hoger kan zijn. Tegelijk met de suikerprijs heffen we echter ook: 1 cent per kg voor de collectieve verzekering; 1 cent per kg voor de Instituten (waar de regering 3 cent per kg bij legt); 1 cent omdat we in jute zak leveren en niet in een waardeloze papieren zak zoals het suikerbondje.

Het suikerbondje weet dat natuurlijk wel. Maar voor reclamadoeleinden

verdraait het de waarheid en zegt dat onze suikerprijs hoger is. Zoals het voor reclamadoeleinden zegt een maandschrift uit te geven. Zielige mannetjes...

Ja, maar het suikerbondje heeft óók een verzekering! Voor ons ligt een briefkaart van het suikerbondje. Daarin staat dat het voornemens is een brandverzekering te sluiten voor zijn leden. Premie: 25 cent per kast per jaar. U mag de briefkaart komen zien.

Wat betalen onze leden? 1 cent per kg suiker, dat is hoogstens 15 cent per kast per jaar.

Wat „dekt” de verzekering van het suikerbondje? Het brandrisico.

Wat dekt onze verzekering? Het risico van brand, diefstal, vervoer en wettelijke aansprakelijkheid.

Wie sprak daar van goedkoop?

Maar zelfs die verzekering van het suikerbondje tegen brand is een illusie. Het is een „hulpfonds” geworden waaraan de leden bij brand geen rechten kunnen ontlenen op uitkering! Het is een belachelijk laag bedragje dat in geen verhouding staat tot het risico dat het heet te „dekken”.

Wie zei daar dat het suikerbondje een verzekering heeft? Laten we de zielige mannetjes de illusie laten dat ze „verzekerd” zijn...

In het pamfletje van het suikerbondje staat te lezen, dat onze vereniging van 1951—1957 een verlies geleden heeft van f 72.265,50. En het vervolgt woordelijk: „Al deze jaren is er van bezuiniging van uit de Vereniging door het Hoofdbestuur niets gebeurd. Dit is ook nooit door het Hoofdbestuur op een Algemene Vergadering bepleit. Laat roosje maar zorgen hebben ze in Wageningen gedacht: de Imkers betalen toch wel”.

Nu is het jammer voor het suikerbondje dat wij elk jaar de cijfers van onze door de accountant gecontroleerde boekhouding publiceren. Iedereen kan in het Groentje nagaan dat ons kapitaal

in 1957 bedroeg f 169.432,27
in 1951 bedroeg f 164.637,54

Toename	f 4.794,73
---------	------------

Wie sprak daar van een verlies? Zielige mannetjes... Nog zieliger omdat de man die deze waanzin produceerde onmiddellijk door het suikerbondje is benoemd in haar... kascommissie!

We mogen niet zeggen dat er met de gelden van het suikerbondje iets niet in orde is. Maar als men zó iemand in z'n kascommissie benoemt, gaan we er het onze van denken. We heb-

ben ook nog nooit een publikatie van de cijfers van het suikerbondje onder ogen gehad waaruit het tegendeel blijkt. Want... het suikerbondje publiceert geen cijfers! En daar zal het zijn redenen wel voor hebben. Zoals het ook wel zijn redenen zal hebben om iemand in z'n kascommissie te benoemen die geen cijfers lezen kan. Zielige mannetjes...

Hetzelfde zielige mannetje dat voor ons een verlies produceert van f 72.265,50, schrijft in het pamfletje van het suikerbondje over de suikerprijs. En hij rekent net zo lang tot de suiker bij ons... 11 cent dunderd is dan bij het suikerbondje. Wij leveren franco afdeling maar hij doet net of onze afdelingen vracht moeten betalen. Wij hebben 6 cent per kg terugbetaald maar hij doet net of we dat niet gedaan hebben. Bij onze suikerprijs rekent hij gretig de 2 cent, die de afdelingen per kg mogen heffen, maar bij het suikerbondje „vergeet” hij die voor het gemak maar. Zielig mannetje...

Nu weet het suikerbondje natuurlijk best dat dat niet de waarheid is. Maar het suikerbondje gebruikt graag deze scheve voorstellingen voor „reclame”. Zielige mannetjes, die zulke reclame nodig hebben. En nog zieliger dan u denkt want onder het bewuste artikeltje in het gestencilde pamfletje dat „maandschrift” wordt genoemd schrijft de „redacteur” heel geniepig: „Op verzoek en voor rekening van de inzender geplaatst”. Van journalistiek fatsoen heeft men bij het suikerbondje nog nooit gehoord! Een ingezonden stuk van een onzer leden, waarin de leugens recht gezet werden, werd natuurlijk geweigerd.

Zielige mannetjes die een nóg zieliger mannetje zó voor hun reclamekarretje laten draven en die hun paradepaardje natuurlijk in het geniep ook nog uitlachen...

Jammer dat de leden van het suikerbondje dit niet lezen, zult u zeggen. Wel, stuur ons een briefkaart met de adressen van de leden van het suikerbondje die u kent. Zet er boven: „Zielige mannetjes”. We sturen ze dit artikel toe. Misschien dat de fatsoenlijke leden, die er ongetwijfeld bij zijn, de schrik om het hart slaat als ze merken in welk gezelschap ze verzeild geraakt zijn... Ter geruststelling van onze lezers diene nog, dat we slechts bij wijze van uitzondering aandacht besteden aan de zielige mannetjes. Bijen zijn veel interessanter wezens om over te schrijven. En dus voorlopig: punt.

G.

uit de Jaagkiers

Echte ouderwetse honing

Volgens Beecraft 1958/10 zouden de Engelse imkers graag weten, wat Old-fashioned Honey — ouderwetse honing — eigenlijk is. Deze wordt in Engeland tegen hoge prijs aan de man gebracht en zij zouden dat ook wel willen. Riekt dit niet iets naar Ruwe Honing?

Maar in Engeland wordt ook nog op andere wijze reclame voor honing gemaakt en wel voor honing van bijenhouders, die hun bijen geen suiker voeren (Non-sugar-fed-bees). Nu zijn enkele bijenhouders eens nagegaan, welke firma's op deze manier reclame voor hun honing maken en het is hun gebleken, dat enige onder deze verkopers in het geheel geen bijen hielden, maar de honing kochten waar dat slechts mogelijk was en deze dan tegen hoge prijzen aan lichtgelovige klanten verkochten. Zij hebben zeker de honingprijzen niet gedrukt.

Enkele grote dagbladen zullen op verzoek van de bijenhouders, advertenties van deze leveranciers niet meer opnemen.

Zwitserland

Van de Zwitserse schrijver en deskundige op bijenteeltgebied Melchior Sooder verscheen in 1952 het boek: Bienen und Bienenhalten in der Schweiz. Het is een zeer interessant boek, waaruit we al eens een afbeelding hebben opgenomen. Thans hierbij twee tekeningen. Tegenwoordig houden onze Zwitserse collega's hun bijen in de bekende paviljoens in kasten met achterbehandeling. Korven zijn er thans een grote zeldzaamheid. Maar dat was vroeger anders, hetgeen blijkt uit de vele afbeeldingen in genoemd boek. De hierbijgaande zijn van de Zwitserse kunstenaar Ludwig Vogel (1788—1879) en stellen voor een korfbijenstand uit Bern—Mittelland en een „Bijenbank" uit Aargau, waarop men twee korven op kistjes ziet staan. De bijen moeten wel zeer zachtaardig zijn geweest, de „bijenbank" stond tegen het huis, soms naast de huisdeur. Het boek van Sooder is zeer goed geschreven, jammer dat er nogal stukjes in staan in voor ons onleesbaar dialect.

De laatste foto is weer afkomstig van het Franse bijenblad Gazette Apicole. Het stelt voor een primitieve bijenstand in Zwitserland, waarop men een grote verscheidenheid van bijenwoningen kan onderscheiden.

Voertabletten

In Zwitserland wordt veel reclame gemaakt voor voertabletten, te gebruiken zowel in de lente als in de herfst. Zo brengt een firma Bienfrutta in de handel, een soort borstplaat, waarvan de prijs frs 2.95 per kg is. Volgens deze firma is het het enige universele voedsel en wordt ook in toenemende mate door Oostenrijkse en Duitse imkers gebruikt. In de rubriek „Praktischer Ratgeber" van de Schweizerische Bienenzeitung 1959/1, waarin de antwoorden op gestelde vragen door lezers worden gegeven, was een vraag terzake behandeld. Op de antwoorden gaf de redactie van de Blaue (de populaire naam van het maandblad, net zo populair als ons Groentje) het volgende naschrift:

„Slechts degene, die nauwkeurige vergelijkende proeven neemt is in staat een objectief oordeel over het resultaat en de bruikbaarheid te geven. Wij weten dat elke voedingsmethode voor- en nadelen heeft, dat is op enige proefstations met klaargemaakte voedingsstroken, voeder-

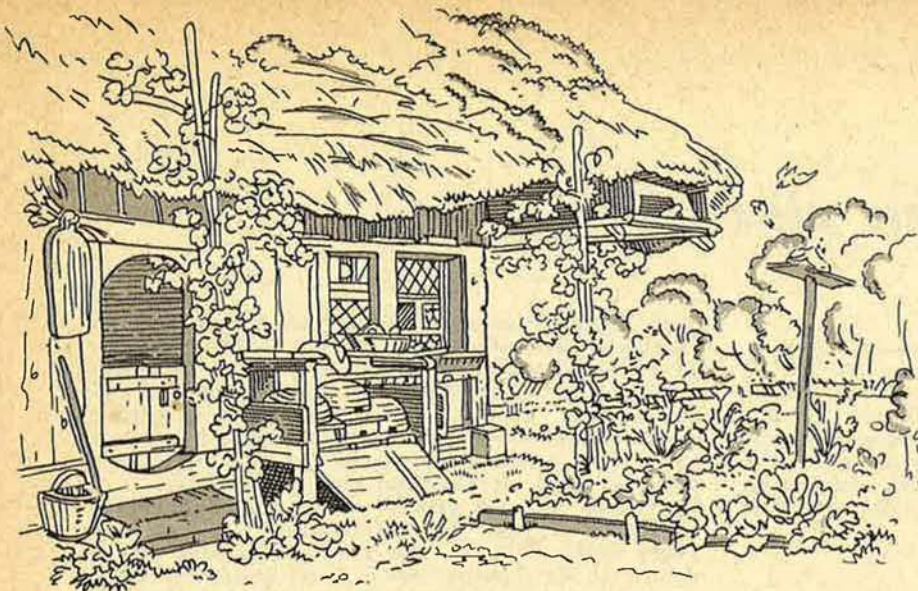
tabletten en de gewoonlijk gebruikte suikerstroop aangetoond. Er is geconstateerd, dat de volken, die in de herfst met tabletten werden gevoerd, meer broed aanzetten dan die met suikerwater. Bij de voorjaarsontwikkeling, de honinggoest en de zomervoorraad vertoonden de tabletvolken geen voorsprong. Kan men dus geen voordeel aantonen bij de inwintering, met het voeren van zwermen en afleggers op afgelegen standen in 't voorjaar bij onderbreking van de dracht en als aanzetvoer is dat wel het geval.

Koninginne-rooster en koninginneteelt

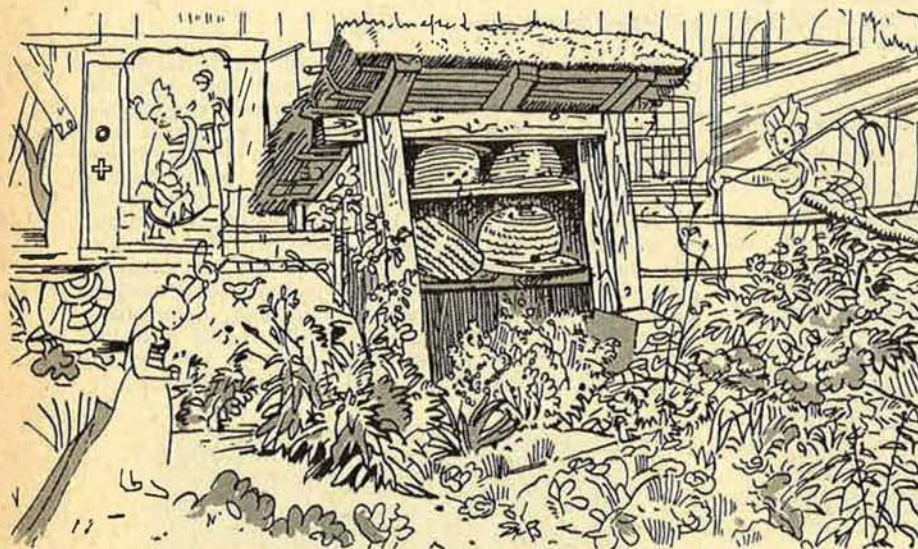
Op een vraag over het gebruik van het rooster kwam in dezelfde rubriek o.a. het volgende antwoord voor:

Het lastige broedaanzetten in de honingruimte is een opmerkelijk kenteken daarvoor, dat het bijenras niet aan de streek is aangepast en overmatig broed aanzet. Of het lonend zal zijn roosters te kopen om het lastige broed in de honingruimte te voorkomen hangt ervan af, of u nog langer wachten wilt om van uw bijen matige broeders te maken. Bezoekt u eens een rassenteler in uw omgeving, waar u zich zult kunnen overtuigen dat het telen van een aan de streek aangepaste bij het gebruik van het rooster overbodig maakt. Bij het reizen naar

Vorige bladzijde: Zwitserse stal met verschillende bijenwoningen. Hiernaast boven „Bijzenbank” vlak naast de huisdeur. Beneden: Oud-Zwitsers korvenstal-letje.

andere streken kan een rooster weer nodig blijken.

Bijenteelt in Azië

Azië is druk bezig de achterstand in de bijenteelt in te halen. In september 1959 zal in Bangkok een inter-Aziatisch agrarisch congres worden gehouden, waar twee dagen aan bijenteelt zullen worden gewijd; o.a. zal ter sprake komen de internationale financiering van de bijenteelt in die landen, waar dit van groot voordeel voor de bevolking kan zijn. (H. Schmidt-Lamberg in de Rheinische Bztg. 1958/11.)

Allerlei

Hebt u trek? De fa. Strauss, in fijne voedingsartikelen, biedt als exotische lekkernij aan: baby-bijen, sprinkhanen, rupsen en vlinders. Waarom ook niet, vraagt het American Beejournal 1958/11, wij eten toch ook wel oesters of slakken.

En Gleanings 1958/11 vraagt: Wilt u eens wat wat anders? Probeer dan Reese's gebakken babybijen, slechts \$ 1.29 per blik van 3½ ounce. De leveranciers beschrijven hun nieuw produkt als volgt:

„Heerlijke kleine lievelingen, puikje van de korf. In een exotische sojasaus opgediend, zullen uw gasten verrukt zijn.”

Geef mijn portie maar aan Fikkie, denkt Jékavé

Door geur geleide bijen

Voortdurend nemen Prof. von Frisch en zijn leerlingen proeven om door de geur van de bloemen, die bevlagen moeten worden, de bijen er toe te krijgen, deze bloemen te bevlagen. Het doel daarvan is, de zaadopbrengst te vergroten. Het betreft in hoofdzaak de rode klaver, die zoals we allen weten, door de bijen niet sterk wordt bevlagen. Daar rode klaver een grotere voedingswaarde heeft voor het vee dan witte klaver, is men er in landbouw- en veeteeltkringen natuurlijk erg op gesteld, dat van dit gewas veel verbouwd wordt en dat er ook een behoorlijk grote zaadopbrengst van komt. In het weekblad „Time” van 9 februari 1959 von-

den we een gemakkelijke proefneming beschreven, uitgevoerd door Dr. Wolfgang Steche, een leerling van Prof. von Frisch. Er boven staat: Hoe praat men met een bij?

Prof. von Frisch heeft meer dan 20 jaren geleden het communicatiemiddel der bijen, de dansen, ontdekt. Dr. Steche is in deze taal verder gaan studeren en hij kan zich daar nu van bedienen. In het bijzonder verdiepte hij zich in de „kwispeldans”, die de bijen opwekt naar een bepaalde bloemsoort, meer dan 100 m. verwijderd van de kast, te gaan. De hoeken, die de danslijnen maken, wijzen de richting t.o.v. de zon, waar de plant zich bevindt. De duur van

de dans verraadt de afstand der vindplaats, 4 sec. voor ± 2 km, 1.3 sec. voor ± 9 km. De snelheid van de kwispeldans is ook belangrijk.

Dr. Steche bevestigde kleine magneetjes aan achterlijf van bijen en hij vond dat een rijke bron een snellere kwispeling veroorzaakte. Zijn volgende stap was een kunstbij te maken van hout en deze bevestigde hij aan het einde van een 12 cm spiraalveer van een slingerapparaat. Hij stak het model, zwak geparfumeerd met lavendel, door een gat in een van ruiten voorzien observatiekast en liet het slinger toestel slingeren. De bijen verdrongen zich om de kunstbij en betastten en besnoven haar. Zodra ze de boodschap hadden begrepen, vloegen ze uit en gingen zonder mankeren

naar het naar lavendel geurende suikerwater, dat was neergezet om ze te belonen. Dr. Steche is er in geslaagd de bijen naar suikerwater te leiden in verschillende richtingen vanaf de kast en wel tot een afstand van 10 km. Bij een onderzoek van gemiddeld een half uur begrepen wel 150 bijen zijn gekwispelde woorden en deden daar hun voordeel mee.

Deze methode lijkt ons een beetje te ingewikkeld voor dagelijks gebruik, maar het blijkt toch mogelijk, de bijen de menselijke wil op te leggen. Prof. von Frisch publiceerde reeds jaren geleden een geschrift over dit onderwerp. Het blijkt, dat het vraagstuk de aandacht van de onderzoekers steeds blijft bezighouden.

H. C. M.

De imker en zijn bijen

Wat een zomertje was dat!

Heeft u de verleiding kunnen weerstaan? Nou ja, een heel „erge” beginneling daargelaten. Ik heb de bijen wel bekeken, maar uitsluitend aan de buitenkant. Alles vloog heel normaal en ik vlei me dus met de hoop dat er gedurende de winter niets bijzonders gebeurd is. In geval alles bij uw bijen niet zo rustig verlopen is, ga dan te werk volgens de korte wenken die u in de maart-aflevering van deze serie hebt kunnen lezen.

Naar de bollen,

het fruit (paardebloem) of koolzaad. De maand april is voor de bijen en dus ook voor de imker zeer belangrijk. Groeit het volk nú niet goed, dan wordt het voor de zomerdracht maar hoogstens een halve oogst waard.

Waarom gaan we reizen?

1. Als de dracht in eigen omgeving te kort schiet. Voor een snelle groei van het volk is nodig: zeer veel vers stuifmeel (eiwit en vet); zeer veel nectar (water en suiker).
2. Voor het reizen naar boomgaarden wordt door de fruittelers een vergoeding gegeven.

Dat zit zó: bij het verzamelen van nectar en stuifmeel bestuiven de bijen de bloemen. Als een bloem bestoven is, kan vruchtvorming optreden. Dat bijenbezoek levert de fruitteler dus wat op... zodat hij zegt: „voor wat hoort wat!”

Vorbereidingen

We maken onderscheid tussen voorbereidingen op langere termijn en die, welke het reizen onmiddellijk voorafgaan.

A. Eén tot twee weken vóór de reis:

1. Tweede broedbak geven.
2. Moer knippen.
3. Moerrooster, ja... of nee?

B. Het reisvaardig maken.

De tweede bak

We kunnen er lang over praten of het een honingkamer (halve bak) of een broedkamer (hele bak) moet zijn. Ik geef de voorkeur aan de hele bak. Dit is gemakkelijk bij eventueel omhangen van ramen met broed. Vul de lege bak met raten, die uit de ratenkast komen. Ze ruiken sterk naar anti-wasnot-middel (paradichloorbenzol). Haal ze daarom een

paar dagen eerder voor de dag. Indien u de beschikking heeft over uitgebouwde ramen, verdient dit zeker de voorkeur boven kunstraat. Het is nl. lang niet zeker dat de vellen in deze tijd goed uitgebouwd zullen worden. Wanneer u noodgedwongen kunstraat moet gebruiken, hang die dan in de broedbak, hoogstens twee vellen aan weerskanten van het broednest, dus tegen de buitenste ramen met broed.

Een vraag die vaak gesteld wordt: „Moet de tweede bak bóven of ónder de eerste komen?”

Tegen beide manieren zijn voor- en nadelen aan te voeren. In de praktijk heb ik nooit grote verschillen gezien. Natuurlijk is het mogelijk dat ik het niet goed waargenomen heb.

De moer wordt geknipt

Je hoort wel eens dat de boef geknipt werd. Het knippen van de moer is een veel omvangrijker werk. Je moet nl. veel meer doen dan het beestje vangen. Je begint er wel mee. Zoek de moer op een raam met veel „verse” eieren. Dit zijn eitjes die rechtop staan, ze zijn pas gelegd. Pak zulke moeren — bevruchte koninginnen dus — altijd bij de vleugels vast. Neem ze dan voorzichtig bij het borststuk over, tussen duim en wijsvinger van de andere hand en knip dan met een scherp schaartje een stukje van een der vleugels. Zorg dat geen andere ledematen gekortwiekt worden. Voor beginners zou ik willen aanraden: oefen eens met darren. Het kan natuurlijk wel nuttig zijn het ene jaar de linkervleugel te nemen en het andere jaar de rechtervleugel. U snapt toch wel waarom?

Nog een paar „waaroms”:

- a. Waarom knippen we de koningin?
- b. Waarom kan het later moeilijkheden geven?
- c. Waarom zouden we de voorbereidingen 1 t/m 3 (zie boven) nemen een week vóór we afreizen?

Leggen we een moerrooster, ja of nee!

Terwijl ik dit schrijf, schiet me een speelliedje van de kinderen te binnen:

Schipper mag ik overvaren, ja of nee!
Moet ik dan ook tol betalen, ja of nee!

Als wij het rooster leggen, betalen we tol, als we het niet doen echter ook.

De verklaring is heel simpel.

Leg het rooster: de bijen gaan niet graag naar boven of naar beneden.

Leg het niet en je hebt bij eventuele oogst broed tussen de honing en dit kan moeilijkheden geven bij het oogsten. Tenzij je de bijen gaat opzoeken een week voor ze naar huis komen en dan het rooster legt. Toch geef ik er de voorkeur aan geen rooster te leggen.

Zou je hiervoor zelf enige motieven kunnen bedenken? Voor beginners kan het interessant zijn verschillende manieren te proberen. U snapt wel, dat twee wolken in één seizoen geen onherroepelijk uitsluitel geven. Je moet eens over zulke probleempjes nadenken en wat proberen.

Welke dracht nemen we? Waar? De standplaats!

Als drachten noem ik wilgen, bollen, fruitsoorten, paardebloem, koolzaad, zaadkool.

De wilgen

Wilgen in grote massa's vind je bij de griendtelers. Deze mensen planten hectaren van bepaalde wilgensoorten aan. Een gedeelte van dit griendhout komt in bloei en levert voor de bijen nectar en stuifmeel. Het griendhout zelf wordt gesneden en naar gelang van leeftijd en dikte gebruikt voor het vlechten van manden, maken van hoepels, betuinen van slootkanalen en maken van zinkstukken. Soms plant een imker enkele wilgenstruiken aan; hij doet dan goed erop te letten dat hij een zgn. mannelijke wilg neemt, deze geeft nectar en stuifmeel. De vrouwelijke wilg geeft alleen nectar.

De meeste wilgen bloeien in maart, het is een van de eerste drachtplanten.

De bollen

geven op een enkele uitzondering na alleen stuifmeel. De bijen zijn er wild op. Je kunt dat nu elke dag zien aan de crocussen. Er wordt praktisch nooit naar gereisd.

Fruitsoorten

De kruisbes is de vroegste bloeier. Wanneer er veel staan en het weer meewerkt, doen de bijen het er goed op.

Kersen worden zeer goed bevolgen en leveren soms zelfs aardig overschot aan honing.

Pruimen en peren krijgen in het algemeen geen geweldig bezoek van de bijen.

Appels staan er weer beter voor! Het loont de moeite met de bijen deze drachten te bezoeken, vooral daar de bloeitijd aanmerkelijk later valt (eind april—begin mei).

Paardebloem

Hele complexen weiland staan er vol. Heel veel staan er ook in boomgaarden met gras. Ze zijn dan flinke concurrenten van het fruit. Fruittelers maaien ze daarom vaak af.

Koolzaad

Bloeit ongeveer gelijk met de appels. Het is de drachtplant, die in het voorjaar het grootste overschot aan honing geeft. De bloei duurt lang en soms vallen er zwermen tijdens de bloeiperiode.

Waar ga je naar toe met je bijen?

Je kunt natuurlijk zelf of met een clubje uit een afdeling op stap gaan om een geschikte dracht te vinden. Ik zou liever eerst de plaats waarheen ik moet reizen kennen. Je kunt daar tamelijk eenvoudig achter komen. Wil je weten waar veel grienden zijn, dan informeer je bij de Rijksconsulent voor de Griendcultuur (Maliebaan 72, Utrecht). Koolzaadberichten staan dit jaar jammer genoeg niet in het Groentje, omdat het Centraal Bureau voor de Statistiek de gegevens niet verzameld heeft. Wat het fruit aangaat, is er al jaren een regeling. Fruittelers die bijen wensen, stellen zich in verbinding met de bijenteeltorganisatie. Zie het bericht in dit nummer en in het vorig nummer de activiteit van de afdeling Bunnik.

Zoeken van een standplaats

Als je ergens voor de eerste keer naar toe gaat, is het gewenst van tevoren een plaats te zoeken. Let daarbij op de volgende dingen:

1. rust, geen storing door vee of jeugd;
2. enigszins beschut tegen slagregen en gure wind;
3. geen al te groot risico in verband met brandgevaar en onder water lopen bij zware regen;
4. liefst niet in het gewas in verband met bespuitingen.

We maken nu nog een paar opmerkingen over het beloofde punt:

B. Reisvaardig maken

1. Het reisraam aanbrengen

Bij de spaarkast is dat zeer eenvoudig. Welke kast je ook gebruikt, zorg dat het reisraam goed sluit. Gebruik vooral geen ramen, die praktisch helemaal dichtgekit zijn door de bijen. Het reisraam dient om de bijen van lucht te voorzien.

2. Vlieggat afsluiten

Het reisraam kun je overdag leggen, het vlieggat moet je sluiten 's avonds als de bijen binnen zijn. In de zomer zijn er wel nachten dat lang niet alle bijen naar binnen gaan. Gebruik dan als hulpmiddel een handveger met water.

Oudere kasten willen nog wel eens „lekkeren”, doordat de vliegplank krom getrokken is. Vouw dan eerst een stuk krant enige malen dubbel, leg dit voor het vlieggat en sluit dan pas de klep.

De eigenlijke reis

1. Laden

Voorzichtig, alles goed vast op elkaar pakken. Met de deksels kunnen kleine hiaten opgevuld worden, zodat geen enkele kast kan „springen”.

2. Meenemen

Een schraapbeitel, een hamer en spijkers, een carbol-lap, wat kranten of doeken om lekkages te verhelpen, water om warm gelopen volken te besprenken, baddings om de kasten op te zetten.

3. Voorzichtig

Voorzichtig optrekken en kalm remmen. Na een minuut of tien rijden even stoppen om te controleren of er niets hapert, bijv. lekken, warmlopen. Dit warmlopen slaat op de bijen. Er zijn volken die zich erg opwinden onder de reis. Soms is daar een reden voor aan te wijzen, soms niet. Ze beginnen vreselijk snel te lopen en met de vleugels te waaieren. Hierdoor stijgt de temperatuur snel. Vaak zó hoog, dat de was smelt. De gevolgen laten zich raden!

Sprenkel bij een volk dat neiging vertoont (je hoort het aan het sterk bruisen) flink wat water op het reisraam.

We zijn er!

Leg eerst de balken uit. Zorg er voor dat de kasten ongeveer waterpas komen te staan en dat ze niet staan te wiebelen. Zet de kasten op hun plaats en snij dan het overtollig gras of onkruid voor de kasten weg. Als de volken een minuut of tien staan, open je de vlieggaten. Die rust is nodig om de bijen wat te bedaren. Maak je ze onmiddellijk na het neerzetten open, dan vervliegen er veel bijen, doordat ze zo maar naar buiten stormen. Zorg er voor dat de vliegplanken niet omhoog en dichtgedrukt kunnen worden door snel groeiend gras of onkruid.

Bij de spaarkast kun je de wervel naar beneden zetten. Bij oudere simplexkasten steek je een paar houtjes klem in de vliegoening.

Ziezo, er moet een eind aan komen.

Wees bij de terugreis, als de volken zwaar zijn en de temperatuur hoog is, dubbel zo voorzichtig als bij de heenreis.

*In Enschede is ondanks
de grote textielfabrieken
de natuurlijke schoonheid bewaard gebleven*

Wij beschikken
over een oppervlakte
van totaal 60 ha.
schitterend
aangelegde parken.
Enschede wordt
niet ten onrechte
de „Stad van Groen en
Bloemen” genoemd.

U komt zich
toch ook overtuigen?

*Doe als uw bijen:
vlieg er eens uit!!*

naar de
30e Nationale
Imkersdag
op zaterdag 29 augustus

Eén der grote textielfabrieken

BIJEN

in de
boomgaard
onmisbaar

Inzake het huren van bijenvolken door de fruittelers heeft ook dit jaar weer overleg plaats gehad tussen de Nederlandse Fruittelers Organisatie en de Fruittelersvakbond van de K.N.B.T.B. enerzijds en het bestuur van de Stichting Bedrijfsraad voor de Bijenhouderij in Nederland anderzijds.

In gezamenlijk overleg werden de volgende vergoedingen vastgesteld: voor kastvolken f 7,50 per volk; voor korfvolken f 6,50 per volk. Voor bijenvolken, die geplaatst worden in kassen (en daar, grotendeels, verloren gaan) wordt een vergoeding geadviseerd als volgt: voor kastvolken f 20,— à f 25,— per volk; voor korfvolken f 15,— à f 20,— per volk.

In beide gevallen dienen de kosten voor vervoer der bijenvolken heen en terug in overleg tussen bijenhouders en fruittelers te worden geregeld.

Deze vergoedingen zijn vanzelfsprekend slechts bedoeld als een richtlijn, dus als een maatstaf waaraan zowel de fruittelers als de imkers enig houvast kunnen hebben.

De voorwaarden zijn als volgt:

Wij willen onze leden met nadruk aanbevelen, zich aan deze voorwaarden te houden, die in onderling overleg werden vastgesteld, in het belang van zowel de imkerij als de Nederlandse fruitteelt. Verplichtingen van de imker:

1. De bijenvolken moeten tijdig in de boomgaard aanwezig zijn, d.w.z. uiterlijk bij het begin van de bloei van de vruchtbomen.
2. De verzorging van de bijenvolken geschiedt door of vanwege de imker.

KOMKOMMERCOMMISSIE

Het hoofdbestuur heeft een komkommercommissie ingesteld, bestaande uit de heren: J. J. Wagner, Den Haag; A. de Groot, Dordrecht; J. Hilvers, Emmen; C. Pater Jzn., Bunnik; H. G. Maagendans, Arnhem; R. P. Groenveld, Bijenhuis, Wageningen, secretaris. Adviseurs: de rijksbijenteeltconsulent. Afdelingsbesturen of leden die bemerken dat ze in hun gebied met deze kwestie te maken dreigen te krijgen, worden met de meeste aandrang in hun eigen belang verzocht zich **direct** tot die commissie te wenden, die de bedreigde afdelingen gaarne met raad en daad zal helpen bij het bepleiten van de imkersbelangen.

3. De volken mogen zonder toestemming van de fruitteler niet worden verwijderd vóór het einde van de bloei.

4. De imker moet op verzoek van de fruitteler de volken verspreid plaatsen in de boomgaard. De spreiding zal echter niet verder gaan dan tot groepen van tenminste 5 volken per ha.

5. De te verhuren volken moeten voldoen aan de volgende eisen:

A. Korfvolken.

- a. Het volk moet een bevruchte, leggende koningin hebben.
- b. Eitjes en broed in alle stadia moeten aanwezig zijn. Verzegeld broed moet zichtbaar zijn.
- c. Tenminste 3 raten moeten door de bijen zijn bezet.
- d. Voldoende voedsel moet aanwezig zijn.

B. Kastvolken.

- a. Het volk moet een bevruchte, leggende koningin hebben.
- b. Eitjes en broed in alle stadia moeten aanwezig zijn in tenminste 4 raten.
- c. Het volk moet tenminste op 6 raten zitten.
- d. Voldoende voedsel moet aanwezig zijn.

Verplichtingen van de fruitteler.

1. De fruitteler betaalt de imker vóór het einde van de bloei f 7,50, resp. f 6,50 per volk.
2. De fruitteler zal zijn vruchtbomen niet spuiten of stuiven met voor de bijen giftige stoffen gedurende de bloei.
3. Hij zal er tevens zorg voor dragen, dat andere door de bijen druk bezochte planten gedurende de bloei niet in aanraking komen met giftige stoffen. Hij zal het nodige doen om te voorkomen dat sloten of andere drinkplaatsen van de bijen worden vergiftigd.
4. De fruitteler zal zorgen dat een behoorlijke standplaats aanwezig is voor de bijenvolken en draagt er zorg voor dat bijenvolken niet verplaatst worden.
5. Indien vee in de boomgaard komt moet de fruitteler voor een voldoende afrastering rond de bijenstand zorg dragen.

Controle.

De fruitteler heeft het recht één of meer deskundigen te verzoeken te controleren of de geleverde volken aan de gestelde eisen voldoen. Tijdig zal aan de eigenaar der volken bericht worden gezonden wanneer de controle plaats heeft.

NATIONAL HONEY SHOW

Nederlandse imkers
uitgenodigd om in te zenden

Via het Ministerie van Landbouw nodigt onze Engelse zusterorganisatie de Nederlandse imkers uit om deel te nemen aan de National Honey Show van 1 tot en met 3 oktober in Caxton Hall te Londen. Ze kunnen mededingen in de "World Class", waarvoor de bepalingen aldus luiden:

24 potten honing

De inzending kan bestaan uit één, twee, drie of vier soorten honing. De eerste prijs is een zilveren wisselbeker en een zilveren medaille. Tweede prijs een bronzen medaille. Derde prijs eveneens een bronzen medaille. De potten moeten allemaal van dezelfde vorm en afmeting zijn.

Nederlandse inzenders behoeven geen standruimte te betalen, wel zullen ze het transport naar de Show zelf moeten betalen.

Inzenders moeten een deelnameformulier inzenden vóór 15 september a.s. Ze kunnen het aanvragen bij Mr R. Clark, 24 Vincam Close, Whittton, Middlesex, England.

Zij krijgen dan ook verdere gegevens omtrent de bepalingen die in acht genomen moeten worden.

Arbitrage.

Indien er geschillen zijn, die onderling niet kunnen worden opgelost kan een beroep worden gedaan op de Rijksbijenteeltconsulent of een van zijn assistenten. De uitspraak daarvan is bindend voor beide partijen. De fruittelers die onder bovenstaande voorwaarden bijenvolken wensen te huren wordt beleefd verzocht hiervan zo spoedig mogelijk mededeling te doen aan het Bijenhuis in Wageningen of aan de Honingzemerij „Het Zuiden" te Boxtel. Men gelieve daarbij het aantal volken op te geven.

TWINTIGSTE BIJENMARKT TE DORDRECHT

op vrijdag 17 april 1959 des voormiddags 9 uur op het Beverwijcksplein, 3 minuten van het station. Voor inlichtingen wende men zich tot de Marktcommissie, Marnixstr. 6 te Dordrecht, tel. 1796.

Rasverbetering

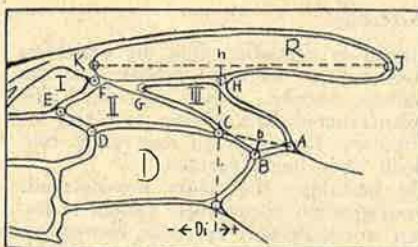
door
A. H. v. d. BERG
Egmond Binnen

NIEUW RASKENMERK

(Vervolg)

In het maartnummer heb ik een fout gemaakt, die er toe zou kunnen leiden, dat de vruchtbaarheid van uw koninginnen schijnbaar tweemaal zo groot zou lijken, als ze in werkelijkheid is. Ik heb namelijk vergeten mede te delen, dat het meten van het aantal dm^2 gesloten broed slechts aan één kant van een broedraam geschiedt. Dat meten aan één zijde van het broedraam is mogelijk, omdat de twee kanten van een broedraam praktisch gelijk zijn. Het gevonden aantal dm^2 wordt dan vermenigvuldigd met 800 en gedeeld door 13. Dan krijgt men als uitkomst het aantal eitjes van een koningin. Meet u het aantal dm^2 gesloten broed aan 2 zijden van de broedramen, dan moet worden vermenigvuldigd met 400 en daarna gedeeld door 13, want 1 dm^2 raat, gemaakt uit kunstraat, heeft aan iedere kant 400 cellen en samen 800 cellen.

Zolang we niet zeker weten, bij welke eigenschappen van de bijenrassen bij de vererving aan elkaar gekoppeld zijn, vind ik dat u zich bij de pogingen tot rasverbetering aan alle genoemde voorschriften moet houden en ik zal u hieronder nog een raskenmerk erbij noemen. Dit is pas onlangs door prof. Goetze gepubliceerd.

Aderverloop in de spits v. d. voorvleugel van een werkbij. D. = discoidaalcel, Di = discoidaalhoek, R = radiaalcel, I, II en III = 1e t.m. 3e kubitaalcel. Ch : ba = kubitaalindex; CB : BA = werkelijke kubitaalindex (steeds door ons gebruikt); $\leftarrow \text{Di} \rightarrow +$ = discoidaalverschuiving.

Het is zeker, dat verschillende eigenschappen geregeld gelijktijdig voorkomen, niet altijd individueel gekoppeld op hetzelfde gen, maar in de populatie naast elkaar regelmatig voorkomen. Zo is een lange tong van meer dan 6,35 mm een eigenschap van rassen met een grote kubitaalindex. Deze is door mij regelmatig vleugelindex genoemd, maar misschien is kubitaalindex beter, omdat

er nog een paar andere vleugelindices bestaan. Selectie op grotere kubitaalindex heeft dus een reden. Het heeft voor mij geen doel om dieper op de kwestie van de vleugelindices in te gaan, want voor de meeste imkers zouden we dan te hoog vliegen en bovendien is het nut ervan voorlopig problematisch. Wie er meer van wil weten, leze o.a. in het Zeitschrift für Bienenforschung, Band 4, Heft 7, een artikel van prof. dr. G. Goetze: „Die Bedeutung des Flügelgeädters für die Züchterische Beurteilung der Honigbiene“.

Een zeer gemakkelijk te beoordelen nieuw raskenmerk vindt men in de plaatsing van de rechterbenedenhoek van de discoidaalcel, discoidaalhoek genaamd. De loodlijn, die op de as van de Radiaalcel staat en door punt H en C loopt, passeert de discoidaalhoek links of rechts of loopt er midden overheen. Dit is een gevolg van de grootte van de verschillende vleugelindices.

Prof. Goetze noemt de discoidaalhoek kortweg Di en het passeren van de genoemde loodlijn de Di-verschuiving, hoewel het punt in feite zelf niet verschuift. De Di-verschuiving is negatief = —, als de loodlijn rechts langs het Di-punt gaat. De Di-verschuiving is positief als de loodlijn links langs het Di-punt gaat. De loodlijn midden door het Di-punt wordt aangeduid met 0. We onderscheiden dus Di —, Di + en Di 0.

Di — = negatieve Di-verschuiving = de loodlijn rechts langs het Di-punt, vindt men bij het Mellifica-type.

Di + = positieve Di-verschuiving = de loodlijn links langs het Di-punt, is een kenmerk van de Carnica.

Di 0 (nul) vindt men bij de tussenvormen (kruisingen).

De Di-verschuiving is zeer gemakkelijk te beoordelen met een 10 maal vergrotende loep (dradenteller) met een inlegglasje, waarop een net is getekend. Een horizontale lijn van dat net moet dan de as van de radiaalcel vormen en een van de verticale lijnen vormt de meer genoemde loodlijn.

Voor het juiste begrip van de bedoelde Di-verschuiving hebben we een tekening uit het artikel van dr. Goetze overgenomen. Later als we enige ervaring met dit nieuwe raskenmerk voor bijen en darren hebben, wil ik er gaarne nog eens op terugkomen.

Tot slot volgen hieronder nog de standaardtabellen voor de beoordeling van de Mellifica en Carnica, zoals die in Duitsland in gebruik zijn met een uitgebreide toelichting. De letters behoren bij Duitse woorden, de getallen zijn, behalve bij de vleugelindex en de tonglengte, bedoeld als procentgetallen. Onderzocht worden van ieder volk 50 jonge werkbijen en 50 darren. De hoogst toelaatbare percentages van ieder kenmerk zijn vermeld (spelling vier procent). Typerend voor het ras is een volk, dat per kenmerk 2 punten haalt. Nog toelaatbaar is een volk, dat in één kenmerk slechts 1 punt haalt. Niet toelaatbaar is een volk, dat in een kenmerk 0 punten haalt of in meerdere kenmerken slechts 1 punt.

Betekenis der letters

a. bij werkbijen:

1. kleur v. h. chitinepantser v. h. onderlijf. D = lakzwart, dd = donkerbruin, d = helbruin, h = licht, hh = zeer licht.
2. kleur v. d. flanken. O = zonder geelkleuring, e = kleine gele hoek, E = grote gele hoeken in 't midden elkaar rakend, R = 1 gele ring, RR

Tot 18 jaar
halve contributie.

= 2 gele ringen, RRR = 3 gele ringen.

3. haarlengte op de 5e achterlijfsring. ll = zeer lang, l = lang, m = gemiddeld, k = kort, kk = zeer kort.
4. viltbandbreedte. f = 20% (15-25), f! = 30% (25-35), ff = 40%, F = 50%, F! = 60%, FF = 70% en FF! = 80%.
5. Vleugelindex gemeten op de rechtersvoorvleugel.
6. Tonglengte anatomisch 5,6—7,2 mm.

b. bij de darren:

1. kleur van het onderlijf als bij de werkbijen.
2. kleur v. d. flanken. O = zonder gele flanken, i = kleine gele eilandjes, I = grote gele hoeken. R, enz. als bij werkbijen.
3. zadelstrepen. s = glanzend zwart, ss = duidelijk koperkleurig, S = messingkleurig, SS = zeer breed en hel messingkleurig.
4. kleur van de borstharen. schw = zwart, br = bruin, gr = grijs, ge = geel.
5. vleugelindex v. rechtersvoorvleugel.

Daar in de betekenis der letters ook die letters zijn opgenomen, die betrekking hebben op het Ligustica-

Ir S. A. H. M. van de Geijn, Rijkstuinbouwconsulent te Maastricht, hield een rede voor de N.F.O. te Sittard. Uit het verslag van het Limburgs Dagblad van 21 februari halen wij gaarne het volgende aan:

Aan het slot van zijn zeer interessante inleiding wees ir. v. d. Geijn op het grote nut van de bijen. Goed bestoven bloemen kunnen beter tegen nachtvorst en geven meer en beter fruit. In Limburg zijn hoog uit nog 3.000 bijenvolken, terwijl er voor 10.000 ha fruit minstens 20.000 volken moesten zijn. Er zijn streken in Zuid-Limburg, bijvoorbeeld rond Banholt, Mheer en Noorbeek, waar praktisch geen bij meer voorkomt. Spreker was van oordeel, dat de bij zoveel mogelijk moet worden ingeschakeld, omdat Limburg vooral geen enkel middel onverlet moet laten om zoveel en zo goed mogelijk fruit te telen. Ook hij vond de bloei van de bomen vooral in Zuid-Limburg schitterend in de lente. Maar van de meeste bloemen uit deze boomgaarden plukt men geen dubbeltjes meer!

ras, zijn er enkele letters meer dan voor Mellifica en Carnica beslist nodig zijn.

Selectie op innerlijke eigenschappen

Voor selectie van uw volken zou ik u raden wat betreft de innerlijke eigenschappen te letten op:

1. volkssterkte en in verband daarmee de vruchtbaarheid van de koningin (broedomvang, broedaanzet).
2. zachtmoedigheid.

3. het zitten van de bijen op de raat (rustig, niet draven).
4. bouwdrift.
5. regelmatigheid van de bouw.
6. broednestverzorging met stuifmeel en honing en voedersap.
7. voorraad honing in de honingkamer (honingopbrengst).
8. zwermneiging.
9. wintervastheid.
10. gezondheidstoestand en weerstand tegen ziekten.

De volgende maand beginnen we met de kunstmatige inseminatiemogelijkheden.

Standaard voor het Mellifica-ras

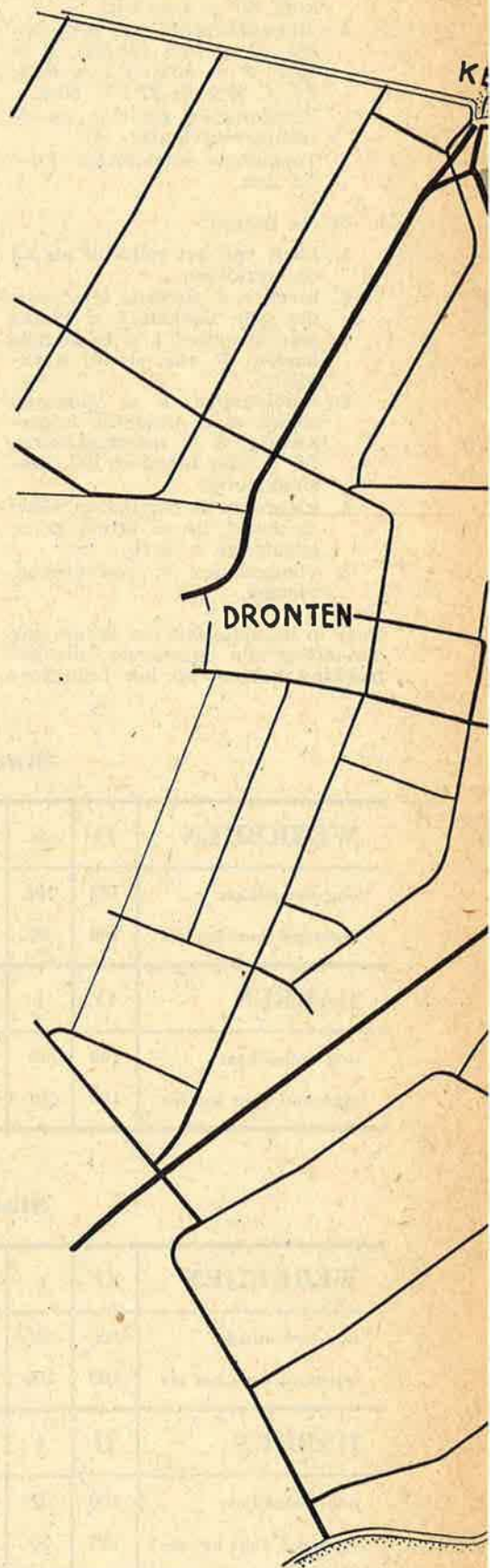
WERKBIJEN	O	e	E	R	RR	l	m	K	f	ff	F	Index	Tonglengte	aantal punten
nog toelaatbaar	100	100	50	10	—	100	100	25	100	100	80	2,0	—	1
typerend voor het ras	100	80	10	—	—	100	70	10	100	100	40	1,8	—	2
DARREN	O	i	I	R	RR	RRR	schw	br	gr	ge		Index		aantal punten
nog toelaatbaar	100	50	—	—	—	—	100	100	20	10	—	1,7	—	1
typerend voor het ras	100	10	—	—	—	—	50	100	10	—	—	1,5	—	2

Standaard voor het Carnica-ras

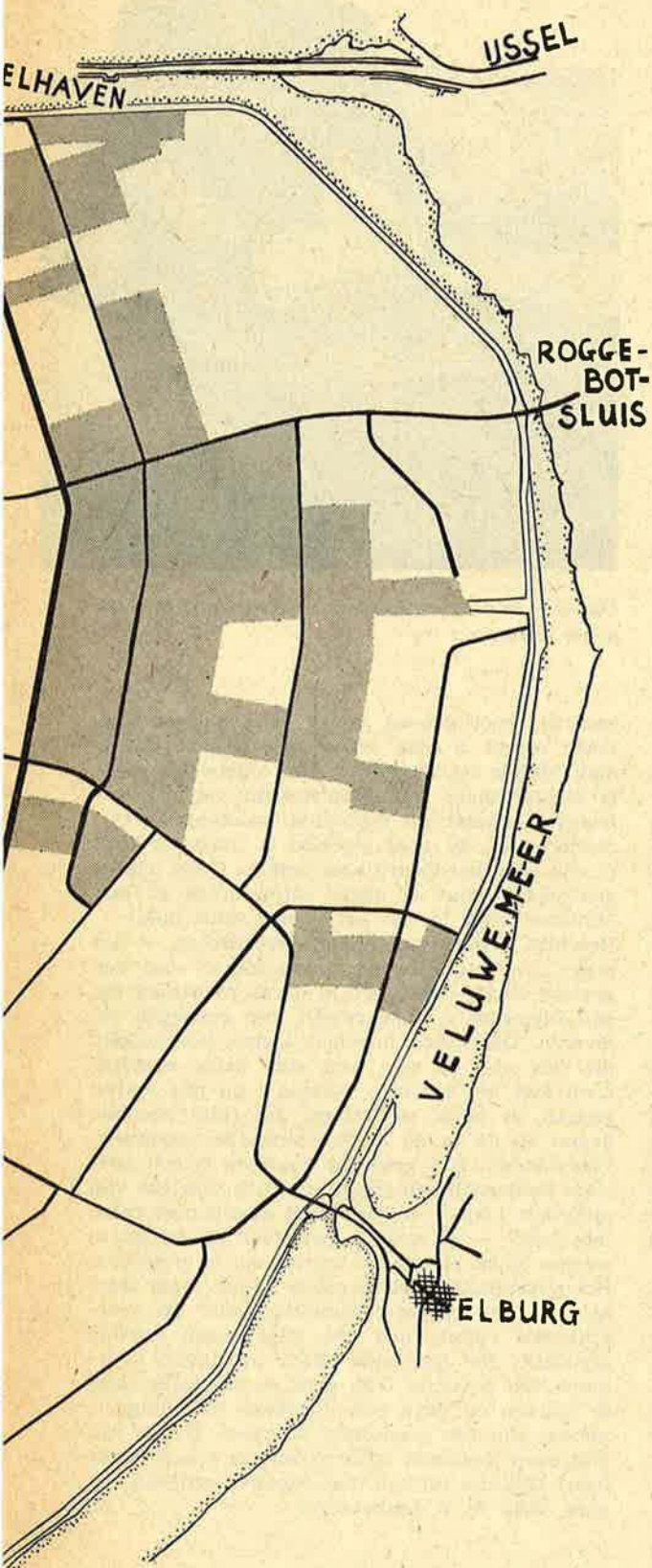
WERKBIJEN	O	e	E	R	m	k	f	ff	F			Index	Tonglengte	aantal punten
nog toelaatbaar	100	100	60	25	45	100	—	60	100			2,0	6,35	1
typerend voor het ras	100	100	30	—	25	100	—	20	100			2,2	6,45	2
DARREN	O	i	I	br	gr	ge								
nog toelaatbaar	100	100	10	20	100	100						1,4	—	1
typerend voor het ras	100	30	—	6	100	80						1,6	—	2

Het laatste nieuws u

1. In de Flevopolder is ruim 2100 ha koolzaad uitgezaaid. De bloeitijd wordt verwacht tegen het eind van april.
2. Het koolzaad ligt uitsluitend in het noord-oostelijk deel van de polder, zie bijgaand kaartje. Voor hen, die vorig jaar de polder bezochten: het koolzaad ligt dit jaar ten westen en ten zuiden van het gebied van vorig jaar.
3. Het koolzaad is dit jaar verbouwd op zwaardere grond dan vorig jaar: lichte tot zware zavel en klei.
4. Zo nodig zal het koolzaad bespoten worden. De keveraantasting begint gewoonlijk langs de rand van het koolzaad en men zal daarom, als het nodig is, proberen te volstaan met een bespuiting van de rand van de velden. Als de keveraantasting het noodzakelijk maakt zal echter ook de rest worden bespoten.
5. De waarschuwingdienst zal weer op dezelfde wijze werken als vorige jaren; zodra de heer Wietsma dus weet dat de volgende dag een bespuiting zal worden uitgevoerd, deelt hij dat telefonisch aan de contactpersonen van de afdelingen mede.
6. De imkers, die met hun volken naar het koolzaad in de Flevopolder reizen, accepteren de daaraan verbonden risico's. Alle betrokken instanties doen hun best om dat risico zo klein mogelijk te maken, maar wie beslist geen risico wil lopen moet niet met z'n volken naar de polder gaan.
7. Wie volken meegeeft naar de polder, dient er voor te zorgen dat de leden van zijn afdeling, die de volken gaan sluiten als dat nodig is, dat gemakkelijk kunnen doen. Geef geen lekke kasten mee, geen kromgetrokken vliegplanken aan de kasten, geen ingewikkelde sluitingen.
8. Soms moeten volken worden opgesloten tijdens warm weer. Voor luchttoevoer is een reisraam noodzakelijk. Op het reisraam wat nat gras leggen om het volk van vocht te voorzien of, beter nog, een bus met water vullen, dichtbinden met kaasdoek of iets dergelijks en deze bus omgekeerd op het reisraam plaatsen. Men raadplege daarover vorige jaargangen van het Groentje of collega's, die dat al bij de hand gehad hebben. Boven het reisraam moet het tijdens de opsluiting van de volken zo donker mogelijk zijn. Opgesloten bijen trekken namelijk naar het licht en sluiten met hun lichamen het gaas van het reisraam af.
Als men de kasten tijdens de opsluiting wat kan beschaduen verdient dat alle aanbeveling.
9. Als er onverhoopt schade ontstaat door bespuiting of door het opsluiten van de volken, is dat een gevolg van het feit dat u ze zelf uit vrije wil naar het gevaarlijke gebied hebt gebracht. Maar het is van belang dat u de **consulent** direct **telefonisch** van de schade in kennis stelt.
Het telefoonnummer is 08370—2400.
10. Als er een bespuiting wordt uitgevoerd rijst de vraag hoe lang de volken opgesloten moeten blijven. Op die vraag is niet een vaststaand antwoord te geven. Een koolzaadbloem is gemiddeld 36 uren open, bij koud weer langer, bij warm weer korter. Normaal is het zo, dat er reeds kort na het spuiten bloemen komen, die zich pas geopend hebben en die dus niet door de spuitstof zijn getroffen. Het aantal van deze niet-getroffen bloemen wordt steeds groter en het aantal wel getroffen bloemen steeds kleiner. Men vergete echter niet, dat ook het opsluiten van de volken gedurende langere tijd schadelijk kan zijn, vooral als het zeer sterke volken betreft. **Deze** schade kan alleen door de **imker** worden beperkt door de hierboven genoemde maatregelen.
11. Na de bespuiting maken meestal anderen voor u de kasten weer open. Hebt u zesramers of andere lege kasten mee op reis genomen, die **niet** geopend moeten worden omdat zij raten (met voer?) bevatten? Geef ze bij het vlieggat een duidelijk opschrift: „leeg”.
12. Geef de volken voldoende ruimte, het opsluiten leidt dan minder gauw tot catastrofale gevolgen.
13. Als de volken zijn afgeladen en op hun standplaats gezet, verdient het aanbeveling ze tijd te geven om tot rust te komen. Maakt men de vlieggaten direct open, dan stormen de bijen naar buiten en (omdat het op dat ogenblik meestal koud is) ze komen om. Terwijl men de volken tot rust laat komen verdient het aanbeveling wat gras, riet, stro enz. voor de kasten leggen, óók onder de vliegplanken en tussen de kasten. Sommige imkers gebruiken hiervoor jutezakken (geen papieren zakken a.u.b!). Bijen die vermoeid van de dracht terugkeren

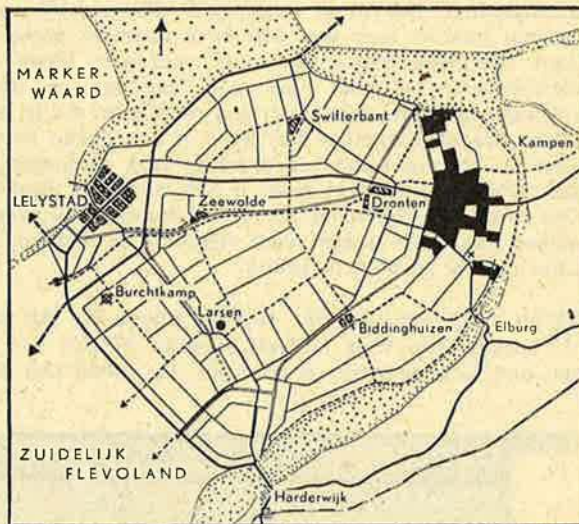
t de Flevopolder

- verkleumen dan minder gauw als ze voor de kast neerstrijken. De grond is daar 's morgens vooral, nat en koud en soms zelfs bevroren.
14. Plaats de kasten als het enigszins mogelijk is niet in een rechte lijn. U voorkomt daardoor het „optrekken” van de bijen naar andere kasten. Breng dus wat variatie aan, vlieggen in verschillende richtingen (niet naar het noorden), verschillend gekleurde en gevormde kasten door elkaar, een paar wat naar voren en een paar wat naar achteren enz. (Lees het artikel van de heer Wietsma „Hoe plaats ik de bijen bij het koolzaad?” in het maartnummer van het vorig jaar).
 15. Voor elk volk is 75 cent staangeld per dracht verschuldigd. Aanvragen voor het plaatsen van volken dienen te worden gericht aan de heer E. Wietsma, Lemsterweg 15 te Oldelamer, Tel. 05268—261.
 16. Het ligt in de bedoeling volgend jaar in de polder ongeveer 3000 ha koolzaad te hebben.
 17. Ten westen en ten zuiden van de koolzaadvelden van dit jaar zijn reeds enorme velden in cultuur gebracht. Het zal daarom niet mogelijk zijn de volken zo te plaatsen, dat men ze na de koolzaadbloei op dezelfde plek kan laten staan om ze van daar uit ook de moerasandijvie te laten bevliesen.
 18. De moerasandijvie is te vinden tussen Elburg en Harderwijk en tussen Harderwijk en Lelystad. Men houde zich aan de aanwijzingen van de heer Wietsma.
 19. De zeeaster gaat achteruit. Zo mogelijk zullen we daarover nog mededelingen doen in een volgend nummer.

De Bespuitingscommissie
van het Hoofdbestuur.

De donkere vlakken op de kaartjes geven de ligging van het koolzaad aan.

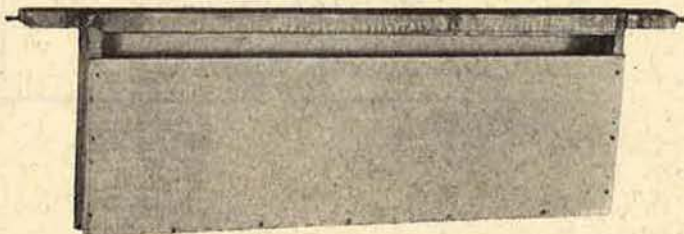
Attentie voor hen die naar de voorjaarsdracht reizen

Nu de tijd weer begint te naderen, dat wij over het reizen naar de voorjaarsdracht beginnen te denken, wil ik nog graag even aanhaken op het bericht op blz. 171 van het oktobernummer van het vorige jaar, waarin ons H.B.-lid Timmermans hulde wordt gebracht voor zijn activiteit t.a.v. een aantal volken, die op het punt stonden op de heide te verhongeren. Niet dat ik het daarmee niet volkomen eens ben. Ik schaar mij eerbiedig onder de vaan van het huldecomité, maar ben zo vrij te menen dat een oordeelkundige behandeling van de volken dergelijke noodkreten, als door de heer T. op het laatste ogenblik geslaakt, overbodig maakt. Een van de middelen om dergelijke situaties te voorkomen, is het voerraam. Niet dat dit iets nieuws is, integendeel, het is zo oud als de losse bouw. Het wordt alleen maar niet gebruikt en vele jonge imkers weten niet eens wat het is. Het voerraam bestaat uit een honing- of broedkamer, dat aan één zijde geheel en aan de andere zijde bijna geheel — nl. met uitzondering van een smalle spleet onder de bovenlat — is dichtgespijkerd. Het wordt met droge suiker gevuld en in het volk gehangen voordat we ermee op reis gaan en dat is alles.

De voordelen zijn: Het volk heeft een noodrantsoen voor enkele weken. Als er geen dracht is, gaat de broedaanzet niet zo snel achteruit. Gevolg is, dat er minder honing in het broednest wordt gebracht als de dracht weer inzet, omdat de moeder langer aan de leg is gebleven. Op deze wijze gegeven voer wordt niet in de honingkamer opgeslagen. De bijen moeten het eerst vloeibaar maken, waarvoor vocht nodig is en ze moeten dus water halen. Tengevolge hiervan kan het voer niet snel worden opgenomen en als er geen dracht is, wordt het direct verbruikt. Dit gaat natuurlijk niet op als u deze wijze van voeren te ver doorzet en maar doorgaat met het geven van droge suiker. In dat geval gaan de bijen er wel degelijk voorraad van opleggen. Zet de dracht weer in, dan laten de bijen de droge suiker ogenblikkelijk weer in de steek.

De nadelen zijn: U heeft een raam minder in de broed- of honingkamer. Een groot bezwaar is dit mogelijk niet, want meestal gaat u toch wel één keer naar de volken kijken. Gaat het goed, dan kunt u het voerraam tegen een raat verwisselen. Gaat het niet goed, dan kunt u de suikervoorraad aanvullen. Is de suiker verbruikt en is er daarna flinke dracht gekomen, dan loopt u een goede kans dat de bijen in het voerraam een prachtig stuk raathoning hebben gebouwd. In dat geval moet u het voerraam slopen om de raat eruit te krijgen en het is verstandig hiermede bij het maken van deze ramen reeds rekening te houden, door één zijde niet al te vast te zetten.

Wat het voerraam zelf betreft geloof ik, dat de bijgevoegde foto voor zichzelf spreekt. U ziet wel dat hier een oud Koershofraam is gebruikt. De spleet aan de boven-

Dit volk had een voerraam mee op reis; je kunt nooit weten...!

kant is groot genoeg als er één bij door kan, maar neemt u hem liever wat wijder, dat is makkelijker bij het vullen. Het afgebeelde raam is dichtgemaakt met afvalstroken van eternitboard — omdat het volkomen watervast is, bijzonder voor dit doel geschikt — maar u kunt er ook goed hardboard voor nemen. Geen triplex gebruiken, want de lagen laten vroeg of laat onherroepelijk los en het is nog duur ook.

Beschikt u niet over tijd of gereedschap — het zagen van eternitboard is moordend voor een gewone zaag — dan ben ik ervan overtuigd dat ons Bijenhuis u deze ramen met genoegen zal leveren. De tweede foto laat u zien, hoe volken, die ook niet op zo'n best stuk heide stonden, doch met het bewuste voerraam op reis waren gegaan, er begin september, dus ruim veertien dagen na de in de aanhef bedoelde noodkreet, voorstonden. Het getoonde raampje is een speciaal heideraathoningraam met een gewicht van ongeveer 1 kg — bij een goed uitgebouwd raam iets meer — en zoals u ziet staan de ramen in warme bouw en zonder rooster op de onderbak. Het bovenbakje past op een 8-ramer, maar staat hier op een normale Simplex, zodat de overblijvende ruimte met een latje moest worden afgedekt. Het getoonde raam had geen voorbouw. De bovenlat was, door er een latje langs te houden en daar wat vloeibare was langs te gieten, van een wasrandje voorzien. Wilt u ook nog even aandacht wijden aan het no. 4 op de kast? Geknipt uit een oud nummerbord van een auto. Kan ik u aanbevelen.

M.

Maak voor elke reiskast zo'n voerraam voor droge suiker!

PRAKTIJKPROBLEMEN - VOORHEEN EN THANS

Met belangstelling nam ik kennis, zoals ik steeds met belangstelling kennis neem van „Wat de lezer schrijft”, van het artikel in het Maandschrift van februari j.l. van de hand van de heer P. Bakker, afd. Haarlem. Het blijkt mij, dat nog steeds praktijkproblemen bestaan. Och, die problemen waren er voorheen en zijn er thans en zullen er wel zo lang blijven als er bijen en imkers zijn. Het viel mij echter op, dat nog steeds het probleem bestaat, waarover onze redacteur in het Groentje van november 1955 schreef onder het opschrift: „Tweede broedkamer geven wanneer een hoe?”

Ik volgde indertijd met belangstelling de publikatie van de ervaringen die andere imkers hadden en het speet mij, dat er niet nog veel meer waren, die probeerden een oplossing te vinden. Het was n.l. ook mijn grote vraag: „hoe gaan de volken naar het koolzaad in het vroege voorjaar”. Later dacht ik, wat steekt hier eigenlijk achter deze vraag. M.i. dit. Als ik mijn bijen naar het koolzaad breng, dan is dat feitelijk de enigste zekere kans om honing te oogsten. In de zomer gaat het toch haast altijd mis en och, de heide honigt misschien eens eenmaal in de zeven jaar. Dus grijp de kans en haal er direct in het vroege voorjaar uit wat er uit te halen valt. Toen ik zo'n 15 jaar geleden met bijenhouden begon bestond dit probleem nog niet. Voor mij althans niet. Toen was de hoofdzaak, hoe voorkomen wij het zwermen in de zomer. In de bijenboeken wordt aan dit laatste ook veel aandacht besteed. In elk handboek is een grote plaats ingeruimd voor het hoofdstuk: „Zwermverhinderingsmethoden”. De Aalster methode heeft de zwermrij praktisch opgelost met het maken van kunstzwermen, doch een nieuw probleem deed zijn intrede: de bruidzwermen. Bij elk systeem dat wij uitdokteren komt er weer een ander probleem te voorschijn.

Noch de Aalstermethode, noch de Fabrieksmethode, of welke moderne bedrijfsmethode ook, geeft een middel aan de hand om bij de koolzaadrecht het onderste uit de kan te halen. Maar goed ook, want dan krijgt men zeker het deksel op de neus. Heel imkerend Nederland mag dankbaar zijn voor de gepubliceerde bedrijfsmethoden en menigeen heeft er een dankbaar gebruik van kunnen maken, door hiermede de gemiddelde opbrengst per jaar belangrijk omhoog te brengen. Toch geloof ik, dat wij op de verkeerde weg zijn, als wij denken hoe haal ik de meeste honing van het koolzaad. In het vroege voorjaar moet de gedachte overheersen: hoe benutten wij het beste de voorjaarsdracht om de volken zo sterk mogelijk te krijgen. Dat er dit voorjaar haast nergens koolzaad te vinden zal zijn, kon wel eens tot gevolg hebben, dat tal van imkers een weg terug moeten inslaan. Misschien heeft dat echter ook tot gevolg, dat er nu eens weer wat van de zomerdracht terecht komt. Ter verduidelijking een door mij opgedane ervaring.

In 1957 bracht ik 3 volken naar het koolzaad, 1 volk liet ik thuis. Ik volgde in zoverre de Aalster methode, dat de drie koolzaadvolken flink versterkt werden met 6-raamsvolkjes. Later op het koolzaad kon ik de verleiding niet weerstaan om te experimenteren met de rooster, om toch maar zoveel mogelijk honing in te ruimten te krijgen waar het voor hare majesteit verboden toegang was. Direct bij het oogsten van de koolzaadhoning (gemiddeld 18 pond per volk) maakte ik de kunstzwermen op de voorgeschreven manier. Na

13 dagen doppen breken en een aantal rijpe koninginnen vrij losgelaten in de kast. En nu maar rustig afwachten. Inmiddels zette er een aardige klaverdracht in. De 3 koolzaadvolken stonden weer naast de thuisblijver. Het waren flinke volken, de kunstzwermen maar niet erg groot genomen. Ik kreeg geen last van bruidzwermen. Alle factoren waren gunstig voor een goede klaverdracht. Veel haalbijen, geen of weinig broed te verzorgen, wel niet overdadig maar toch flink klaver in de naaste omgeving, goed weer. Maar honinghalen nee hoor, dat was er niet bij. Bij controle na de klaverbloei, geen honing, maar wel 2 kasten met eierleggende werkbijen en een met een klein broednestje. De volken waren inmiddels erg verzwakt, wegens ontbreken van toevoer van jonge bijen.

En nu het volk, dat niet mee was geweest naar het koolzaad. Ik had de oude koningin mooi haar gang laten gaan, het was een prachtvolk geworden. Geen zwermneiging. Ik oogstte ruim 40 pond zomerhoning van dit ene volk. 10 dagen later kwam er een zware zwerm af. Die zwerm was niet erg en ik had het bovendien kunnen voorkomen. De zomerdracht was door dit volk uitstekend benut, maar mijn 3 koolzaadvolken hadden het laten zitten. Niettegenstaande alle zorg. En dan vraag je je wel eens af, moet dit nu zo? Ik ben dan ook tot de volgende conclusie gekomen. Doordat de volken zelf voor een jonge koningin moeten zorgen, staat de broedaanzet veel te lang stil. Zonder leggende moer wordt het volk lui. Het percentage mislukkingen bij het bevruchten van een koningin in een groot volk is veel te hoog en de zomerdracht komt niet tot zijn recht. Natuurlijk kan ik fouten hebben gemaakt, maar toch heus, ik geloof, dat het anders moet. Natuurlijk in het voorjaar naar het koolzaad, als dat er tenminste zal zijn, maar dan niet met het doel om zoveel mogelijk koolzaadhoning te winnen, maar om de volken zich zo sterk mogelijk te laten ontwikkelen. Het is dan beslist niet belangrijk hoe de kamers gerangschikt zijn, of en waar de rooster is gelegd. Als de koningin maar voldoende ruimte heeft op perfecte raten met zo mogelijk helemaal geen darrencellen. En dan met gezonde, florissante volken de zomerdracht tegemoet. Wat dan?

Geen kunstzwermen maken? Ja natuurlijk wel. Maar zorg ervoor dat de broedaanzet weer meteen door kan gaan en dan met een jonge koningin. Dan valt het zwermen ook wel mee. Wat we wel nodig hebben? Dat er vroegtijdig van ons beste volk (zo mogelijk raszuiver, volgens de aanwijzingen van de heer van den Berg) jonge koninginnen in kleine bevruchtungskastjes worden gekweekt. Wanneer die hun eerste verzegelde broed hebben, invoeren in de volken, nadat de kunstzwermen zijn gemaakt. Mislukt het invoeren, dan hebben we de oude moeren nog achter de hand. De aderlating bij het kunstzwerm maken en de jonge koningin voorkomen wel zwermen tijdens de zomerdracht. En anders bij het selecteren zwermtrage volken uitzoeken.

Nu we het toch over koninginneteelt hebben, vraag ik mij af, zou het niet wenselijk zijn, dat de afdelingsbesturen eens meer dan tot nu toe zich gingen beraden op gezamenlijke koninginneteelt? Wij denken misschien vaak, ik zou ook wel eens een paar moertjes naar Schiermonnikoog willen sturen, maar alleen kom je er zo niet toe. Laten de afdelingsbesturen eens komen met plannen tot een collectieve teelt van koninginnen, desnoods door een aantal doelmatige bevruchtungskastjes aan te schaffen en die ter beschikking te stellen aan de leden. Laten de afdelingsbesturen elk jaar het klimaat scheppen om een flink aantal kastjes ter bevruchting naar ons bevruchtungsstation te sturen in afdelingsverband.

De handen uit de mouwen, imkervrienden en met elkaar aan de slag, er is met onze bijenteelt nog veel genoeg te beleven. Laten we meer samenwerken, ook bij het op reis gaan naar de drachtvelden. Niet alleen naar de hei, maar ook naar de zomerdracht, als die in eigen omgeving te wensen overlaat. Enkele afdelingen zijn ons reeds tot een prachtig voorbeeld geweest. Mag ik eens horen of onze imkervrienden mee willen helpen om de juiste weg in te slaan en onze mooie sport op een hoger plan te brengen?

Leeuwarden.

H. DE JONG.

PRAKTIJKPROBLEMEN

Als reactie op „Praktijkproblemen” van de heer Bakker zou ik willen vragen of zijn wijze van behandeling geen ongewenste zwermmerij tot gevolg zal hebben. Is het onderstaande misschien de overdenking waard? Ik zou het n.l. zo willen doen en dan zonder ongewenste zwermmerij.

1. De volken worden op het eerste koolzaad gezet. Neem nu voor ieder volk of voor 2 volken een zesramer mee met goede moer en wat bijen. Kan natuurlijk ook later bijgebracht worden.
2. Koolzaad uitgebloeid, ga slingeren. En nu komt dat kleine volkje van pas. Ga dit versterken met broed en jonge bijen uit een of twee geslingerde volken. Dit versterkte volk is voor de zomerkool.
3. Versterkt volk wordt gezet naast of in het midden van het geslingerde volk, eventueel 2 volken. Na enkele dagen worden de geslingerde volken verplaatst. De vliegbijs komen ten goede van het versterkte volk. Geef dit de ruimte en veel ruimte. De verplaatste volken worden verenigd na verwijdering van de oudste moer. En er wordt een reservevolkje aangezet in drie-ramer, dat een nieuwe moer moet kweken. Dit wordt het reservevolkje voor klaver of heide.
4. Na uitbloeien zomerkool slingeren en dezelfde werkwijze volgen als na de eerste koolzaadrecht, om dan te gaan naar klaver of heide. Bij deze behandeling is er geen sprake van ontijdige zwermmerij en is de honingooft gunstig. Bedenk: het zijn niet het aantal kasten, maar het aantal bijen per kast die de honing brengen. Stiens. G. GERRINGA.

Naschrift:

- 1e Ik moet de bijen per luxe-auto vervoeren. Van die extra zesramers wil ik juist af.
- 2e Prima idee, maar veel gejongleer met ramen en weer een kast om 6-ramer en al het broed en jonge bijen van het hoofdvolk op te kunnen vangen. te veel werk voor mij ter beschikking staande vrije tijd. Trouwens verenigen van 6-ramer met oude moer en broed en bijen hoofdvolk zal toch ook d.m.v. later op te ruimen krant moeten gebeuren, of komt er een rooster met nog een bak direct bovenop en laten we, wat dan wel kan de resten krant zitten?
- 3e, Klinkt prima, maar tegen aanvliegen en afvliegen hebben wij juist bezwaar i.v.m. onzekerheid over geschikt weer in de periode dat wij vrij zijn! Reservevolkjes krijg ik ook.
- 4e Weer veel werk. Gaat de oude moer in de zes-ramer na die enorme versterking met broed en jonge bijen uit het hoofdvolk echt niet zwermen??

P. BAKKER.

PRAKTIJKPROBLEMEN

Naar aanleiding van de openhartige uiteenzetting van de heer Bakker in het Groentje van februari ben ik zo vrij mijn reactie hierop mede te delen. Eerstens: Ik begrijp niet goed waarom u niet met 3 broedbakken per volk werkt, wat de behandeling er van zeer zal vergemakkelijken. Dan de volgende opmerkingen: Bij de opeenvolging van drachten, die de nieuwe polder biedt, is mij opgevallen dat diverse „oude” (d.w.z. van het vorige jaar stammende) koninginnen weinig of geen zwermneiging vertoonden en dus rustig „in bedrijf” gehouden zijn door derzelver imkers. Verder dat enige van de moerloos gemaakte volken na enige tijd (binnen de 13 dagen) blijde een zwerm met (oude of jonge?) moer bleken ingehaald te hebben, de aangezette doppen afgebeten hadden en verder werkten onder nieuwe leiding. Deze bijen prefereerden kennelijk door te werken. Helaas bleek de leiding in geval van een jonge onbevruichte moer later wel eens verdwenen. Daarom had ik mij voor dit komende seizoen een werkplan ongeveer overeenkomend met uw werkplan voorgesteld. Naar het koolzaad gaan de versterkte (Baas) volken op 3 broedbakken. In de middelste bak zit het broed, daarboven ligt het rooster. Ongeveer eind mei wordt de bovenbak geslingerd, eventueel 4 zijramen van de middenbak, die direct vervangen worden door 4 uitgebouwde ramen. De moer wordt met haar raam

in de leeggeslingerde bak gehangen en onderop gezet. Daarop komt het rooster, net als in het plan van de heer Bakker, dan bak met honingramen en daarop de bak met broed. Binnen 13 dagen na dit bezoek wordt de bak met broed nagekeken op doppen en eventueel kunnen jonge moeren meegekweekt worden in de afleggerkastjes. De bak met broed wordt na de schoonmaak weer onder het rooster gezet als tweede broedruimte voor de moer.

Na de tweede oogst gaat de moer weer in de leeggeslingerde bak onderop. Daarop komt de bak met de ramen broed, dan volgt het rooster en daarop de bak met honingramen.

Het verwisselen van de oude tegen jonge moeren wilde ik nog aan de hand van de omstandigheden bekijken, daar ik het plan heb jonge moeren thuis te telen. De eventueel ter plaatse gekweekte jonge moeren (reserve) kunnen een poos vooruit en bij de snelle bevolkingsaanwas broed afstaan.

De honingvolken met 2 broedbakken ruimte waren de laatste jaren zo sterk, dat ik geen behoefte had aan vliegbijs van de zesramers er bij. Ik hoop dat u veel reacties krijgt op uw stuk en dat er voor ons geïnteresseerden veel lering uit te putten zal zijn.

Bilthoven. Mevr. L. DE LANGE- van AALDEREN.

Naschrift:

Het plan van Mevrouw de Lange lijkt heel goed voor opeenvolgende drachten. Het is zoals zij terecht zegt vrijwel gelijk aan het mijne. Ook zij streeft naar het langer gebruik maken van de oude moer die in haar tweede jaar toch zeer goed is (volgens Broeder Adam het beste!). Er is door omzetten na slingeren steeds volop leg ruimte. Dat de oude moer lang niet altijd wil zwermen merkten wij vaak genoeg. Wat het gebruik van 3 broedkamers in plaats van 2 plus een honingkamer betreft: akkoord. Het is makkelijker. Toch blijf ik zo'n lage honingkamer waarderen. Vergis u niet in de capaciteit ervan: 10 honingkamerramen is nog altijd 7—8 broedkamerramen.

P. BAKKER.

Algemene Vergadering

op zaterdag, 30 mei 1959, des voormiddags half elf in het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen, Mariaplaats, Utrecht.

AGENDA:

1. **Opening.**
2. **Voorstel Bilthoven.** Het voorstel is afgedrukt op blz. 10 van het Maandschrift van januari 1959.
3. **Voorstel van het hoofdbestuur** tot wijziging van het huishoudelijk reglement. Het concept is afgedrukt op blz. 11 e.v. van het Maandschrift van januari 1959.
4. **Voorstel van het hoofdbestuur** tot aankoop van een filmmappaaraat voor het opnemen van 16 mm-films. De film „En nu honing winnen” is opgenomen met een apparaat dat ons door een lid welwillend in bruikleen werd afgestaan. Het is echter niet geschikt voor het opnemen van de nieuwe propaganda-film en eventueel daarna te maken films welke door de afdelingen kunnen worden vertoond.
5. **Beleid hoofdbestuur.**
6. **Rapport commissie nazien boeken 1958.** Het rapport zal in het Maandschrift van mei 1959 worden afgedrukt.
7. **Aanwijzing der commissie voor 1959.** Voorstel hoofdbestuur: afdelingen Baarn en Beekbergen.
8. **Vaststelling plaats algemene vergadering 1960.** Voorstel hoofdbestuur: Utrecht.
9. **Balansen en exploitatierekeningen 1958.** De stukken zullen worden afgedrukt in het Maandschrift van april 1959.
10. **Begroting 1960 en vaststelling quotum 1960.** De begroting zal worden afgedrukt in het Maandschrift van april 1959. Het hoofdbestuur stelt voor het quotum onveranderd te laten.
11. **Rondvraag.**
12. **Sluiting.**

Aan de Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt
In Nederland

W a g e n i n g e n

Mijne Heren,

Hierbij hebben wij het genoegen u ons rapport over het boekjaar 1958 te doen toekomen. Voorzover ons dit in het belang van ons onderzoek noodzakelijk voorkwam, hebben wij de verschillende administraties steekproefsgewijze aan de hand van de bescheiden en de ons verstrekte inlichtingen gecontroleerd.

Algemene opmerkingen

De aanwezigheid van de effecten hebben wij geconstateerd aan de hand van de opgave van de Twentsche Bank N.V. te Wageningen, waar deze effecten in open bewaargeving berusten. Evenals vorig jaar zijn de effecten à pari opgenomen. Het totaal van de effecten van uw diverse afdelingen had op 31 december 1958 een beurswaarde van f 30.861,25. De saldi van de banken, spaarbanken en postrekeningen zijn in overeenstemming met de rekening-courant respectievelijk spaarbankboekjes per 31 december 1958. Van de aanwezigheid der kasgelden hebben wij ons op ongeregelde tijdstippen overtuigd. De polissen der brandverzekering zijn ons overgelegd. De polissen bleken de desbetreffende risico's voldoende te dekken. Ten gunste, respectievelijk ten laste van de interestrekeningen der verschillende afdelingen is, behalve de opbrengst van effecten en de interest van banken en spaarbanken ook gebracht de tussen de verschillende afdelingen verrekende rente ad 3% voor geleende gelden. Bij de vaststelling der balansen is rekening gehouden met de bij de balansopmaking bekende gegevens. T.a.v. de verschillende balansen en exploitatie-rekeningen merken wij nog het volgende op:

Afdeling Vereniging

Kapitaal f 59.598,60

Samengesteld als volgt:

	Gld.	Gld.
Kapitaal per 1 januari 1958		60.712,89
af: nadelig saldo 1958	43,29	
premie pensioenverzekering		
secretaris-penningmeester	1.071,—	
		1.114,29
		59.598,60

Jubileumfonds f 1.744,32

Op voorstel van de afdeling Arnhem werd op de Algemene Vergadering 1957 het besluit genomen ter gelegenheid van het 60-jarig jubileum der Vereniging, gelden bijeen te brengen voor de vervaardiging van een film. In 1958 werd door de commissie, welke zich met de inzameling had belast, nog een bedrag van f 253,20 afgedragen. Bovendien werd f 56,63 rente bijgeschreven. In dit boekjaar werden nog geen aanschaffingen t.l.v. dit fonds gedaan.

Reserve voor tentoonstellingsfonds f 1.000,—

Ingevolge het besluit van de Algemene Vergadering om te komen tot een stand, welke geschikt is om op tentoonstellingen geplaatst te worden is ten laste van het verenigingsjaar 1958 hiervoor wederom f 250,— gereserveerd. Aanschaffingen voor dit doel hebben nog niet plaats gehad.

Contributies Kon. Nederl. Landbouw Comité, enz. f 122,03.

Samengesteld als volgt:

	Gld.
Kon. Ned. Landbouw Comité	81,03
Vereniging tot behoud van Natuurmonumenten	15,—
N.F.O.	20,50
Nederlandsche Heide Maatschappij	4,50
Arboretum, Wageningen	1,—
	122,03

Subsidies f 25,—

Dit subsidie werd aan de afdeling Dordrecht verstrekt voor de organisatie van de bijenmarkt.

Afdeling Rotterdam f 1.000,—

(zie onder debiteuren, enz.)

Dit bedrag is aan de afdeling Rotterdam bij wijze van renteloos voorschot verstrekt ten behoeve van de inrichting van een bijenpark aldaar.

Aflossing moet plaats hebben in vijf jaarlijkse termijnen van f 200,—.

Afdeling Handel

Auto f 5.120,—

	Gld.	Gld.
Saldo per 1 januari 1958		6.560,—
Af: afschrijving over 1958		1.440,—
		5.120,—

Machines f 4.376,41

	Gld.	Gld.
Saldo per 1 januari 1958	5.586,73	
Af: afschrijving over 1958	1.210,32	
		4.376,41

Goederen f 62.994,79

De goederenvoorraden zijn gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende inkooprijzen, respectievelijk tegen kostprijzen indien deze lager waren. Incourante artikelen zijn lager gewaardeerd, respectievelijk pro-memorie opgenomen. Van de goederenvoorraden zijn ons specifieke lijsten overgelegd. Steekproefsgewijze hebben wij ons van de aanwezigheid der opgegeven hoeveelheden overtuigd.

Debiteuren, te vorderen kosten, enz. f 7.967,82

Conform de lijst van openstaande vorderingen per 31 december 1958. Dubieuze vorderingen werden geheel afgeschreven. Bij de opmaking van de jaarstukken was reeds een bedrag van f 2.358,59 op deze vorderingen ontvangen.

Afdeling Suiker

Huis en kantoor f 16.816,—

	Gld.
Saldo per 1 januari 1958	17.208,—
Af: afschrijving over 1958	392,—
	16.816,—

Menginstallatie en bascule f 1.235,80

	Gld.
Saldo per 1 januari 1958	1,—
Bij: in 1958 aangekochte bascule	1.372,—
	1.373,—
Af: afschrijving over 1958	137,20
	1.235,80

De bascule zal in 10 jaar worden afgeschreven.

Zakken f 154,—

De zakken zijn gewaardeerd tegen verschillende prijzen, afhankelijk van het gebruik dat ervan is gemaakt.

Exploitatie huis en kantoor f 248,03

Samengesteld als volgt:

	Gld.
Ontvangen huren	1.040,—
Af: betaalde belastingen en kosten	791,97
	248,03

Samengestelde balansen

Betalingsmiddelen f 51.031,91

De betalingsmiddelen van de verschillende afdelingen zijn, voorzover dit met een juist financieel beleid in overeenstemming was, rentegevend belegd geweest.

De saldi van banken en spaarbanken van de verschillende afdelingen waren per ultimo 1958 als volgt:

Spaarbanken

	Gld.	Gld.
Nutsspaarbank, Amersfoort	724,73	
Nutsspaarbank, Wageningen	31.148,04	
Coöp. Boerenleenbank, Wageningen	2.756,61	
Rijkspostspaarbank	2.303,47	
		36.932,85

Banken, in rekening-courant:

Twentsche Bank N.V., Wageningen	20,60
	36.953,45

Voor het overige gaf ons onderzoek geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen.

Hoogachtend,

Accountantskantoor W. H. VAN MOURIK.

AFDELING VERENIGING
Balans per 31 december 1958

	Gld.	Gld.		Gld.	Gld.
Effecten		32.100,—	Kapitaal per 1 januari 1958	60.712,89	
Materiaal		906,—	Af: zie specificatie in rapport	1.114,29	
Debiteuren, te vorderen kosten, enz.		1.804,44			59.598,60
Afdeling Suiker		7.418,59	Jubileumfonds		1.744,32
Banken en Spaarbanken	35.421,22		Vooruit ontvangen quotum 1959		7.552,22
Postgiro	163,92		Reserves:		
Kas	99,81		Tentoonstellingsfonds		1.000,—
		35.684,95	Nog te betalen:		
			Maandschrift	4.811,33	
			Onkosten, sociale lasten, enz.	3.207,51	
					8.018,84
		<u>77.913,98</u>			<u>77.913,98</u>

Exploitatie-rekening over 1958

Salaris secretaris-penningmeester	8.154,80		Quotum		35.474,75
Pensioenbijdrage idem	712,83		Verspreide leden		903,20
Kantoorhulp	600,—		Advertentiën		1.319,60
Sociale lasten	520,40		Interest		2.504,86
		9.988,03	Bijdrage afd. Suiker voor verzekering bijenvolken		2.700,—
Maandschrift		20.426,41	Nadelig saldo		43,29
Onkosten Hoofdbestuur		2.183,33			
Onkosten algemene vergadering		1.064,43			
Reis- en verblijfkosten secr.-penningmeester		1.200,80			
Propaganda		899,91			
Algemene kosten		1.635,17			
Contributies Kon. Ned. Landb. Comité N.F.O., enz.		122,03			
Accountantskosten		250,—			
Bibliotheek		317,57			
Verzekering bijenvolken		2.700,—			
Cursussen		201,30			
Nationale Honingtentoonstelling		776,58			
Afschrijving materiaal		284,79			
Imkersdag		182,30			
Examen praktisch imker		239,05			
Tentoonstellingsfonds		250,—			
Bijdrage voor deelneming aan congressen		200,—			
Subsidies		25,—			
		<u>42.945,70</u>			<u>42.945,70</u>

AFDELING HANDEL
Balans per 31 december 1958

	Gld.	Gld.		Gld.	Gld.
Auto		5.120,—	Kapitaal per 1 januari 1958	22.553,94	
Machines		4.376,41	Af: nadelig saldo 1958	3.815,68	
Goederen		62.994,79			18.738,26
Debiteuren, te vorderen kosten, enz.		7967,82	Afdeling Suiker		74.106,77
Postgiro	13.138,60		Nog te betalen:		
Kas	676,13		Onkosten, sociale lasten, enz.	1.332,45	
		13.814,73	Omzetbelasting	96,27	
					1.428,72
		<u>94.273,75</u>			<u>94.273,75</u>

Exploitatie-rekening over 1958

Onkosten	2.297,60		Bruto-winst op verkoop goederen		33.766,41
Advertenties	400,—		Administratie Suiker		1.133,14
Omzetbelasting	1.439,19		Nadelig saldo		3.815,68
Accountantskosten	250,—				
Salarissen	22.280,01				
Sociale lasten en pensioenpremie	3.463,22				
Pensioenen	322,86				
Huur kantoor	400,—				
Kortingen	582,81				
Emballage	1.305,21				
Interest	2.400,—				
Autokosten en afschrijving auto	2.364,01				
Afschrijving machines	1.210,32				
	<u>38.715,23</u>				<u>38.715,23</u>

AFDELING SUIKER
Balans per 31 december 1958

	Gld.	Gld.		Gld.	Gld.
Huis en kantoor	16.816,—		Kapitaal per 1 januari 1958	78.946,94	
Pakhuis	1,—		Bij: voordelig saldo 1958	18,20	
Menginstallatie en bascule	1.235,80				78.965,14
Kantoor en inventaris	1,—		Nog te betalen onkosten, enz.		3.487,56
		18.053,80	Afdeling Assurantie	5.424,76	
Effecten		400,—	Afdeling Vereniging	7.418,59	
Goederen	994,—				12.843,35
Zakken	154,—				
		1.148,—			
Te vorderen interest		55,25			
Afdeling Handel		74.106,77			
Twentsche Bank N.V.	20,60				
Rijkspostspaarbank	886,98				
Nutsspaarbank	624,65				
		1.532,23			
		95.296,05			95.296,05

Exploitatie-rekening over 1958

Afschrijving huis en kantoor	392,—	Afdelingen en verspreide leden	251.478,56
Afschrijving bascule	137,20	Af: heffing ten behoeve	
Suiker en mengmiddelen	229.381,17	Bedrijfsraad Bijenteelt	3.237,56
Vrachten	11.696,66		248.241,—
Menglonen	1.717,50	Interest	2.529,47
Sociale lasten	237,02	Voordelig exploitatie-saldo pand	248,03
	243.032,35		
Verzekering bijenvolken	2.700,—		
Onkosten	2.370,94		
Administratiekosten	1.133,14		
Drukwerken, enz.	661,81		
Accountantskosten	250,—		
Pensioenen	322,86		
Voordelig saldo	18,20		
	2151.018,50		251.018,50

AFDELING ASSURANTIE
Balans per 31 december 1958

	Gld.		Gld.	Gld.
Effecten	2.000,—	Kapitaal per 1 januari 1958	7.218,50	
Te vorderen interest	10,—	Bij: voordelig saldo 1958	216,26	
Afdeling Suiker	5.424,76			7.434,76
	7.434,76			7.434,76

Exploitatie-rekening over 1958

Voordelig saldo	216,26	Interest	216,26
	216,26		216,26

SAMENGESTELDE BALANSEN PER 31 DECEMBER 1957 EN 1958

	1957	1958		1957	1958
	Gld.	Gld.		Gld.	Gld.
Vaste middelen			Kapitaal	169.432,27	164.736,76
Gebouwen	17.209,—	16.817,—	Schulden op korte termijn		
Machines, auto, enz.	12.865,73	11.639,21	Crediteuren, te betalen kosten, enz.	16.653,51	14.679,44
	30.074,73	28.456,21	Vooruitontvangen quotum	8.512,95	7.552,22
Vlottende middelen				25.166,46	22.231,66
Effecten	34.500,—	34.500,—	Reserves		
Debiteuren, te vorderen kosten enz.	15.740,73	9.837,51	Tentoonstellingsfonds	750,—	1.000,—
Voorraden	68.111,44	64.142,79	Congresfonds	400,—	—
	118.352,17	108.480,30		1.150,—	1.000,—
Betalingsmiddelen					
Banken en spaarbanken	41.641,52	36.953,45			
Postgiro	4.356,97	13.302,52			
Kas	1.323,34	775,94			
	47.321,83	51.031,91			
Totaal	195.748,73	187.968,42	Totaal	195.748,73	187.968,42

Debiteuren, te vorderen kosten, enz.

Crediteuren, te betalen kosten, enz.

SPECIFICATIE EFFECTEN

	Begroting Exploïtatie		Meer	Begroting Begroting		Minder	Begroting Begroting	
	1958	1958		1959	1960		1959	1960
	Gld.	Gld.	Gld.	Gld.	Gld.	Gld.	Gld.	
Quotum	33.750,—	35.474,75	1.724,75	35.100,—	33.750,—	—	8.500,—	
Verstreide leden	700,—	903,20	203,20	800,—	800,—	—	2.060,—	
Advertenties	900,—	1.319,60	419,60	900,—	900,—	—	1.000,—	
Interest	2.200,—	2.504,86	304,86	3.000,—	2.500,—	—	600,—	
Pensioenbijslage	—	—	—	—	—	—	600,—	
secr.-penningmeester	275,—	275,—	—	275,—	275,—	—	2.000,—	
Pensioenbijslage	—	—	—	—	—	—	1.200,—	
id. t.l. kapitaaldienst	1.071,—	1.071,—	—	1.071,—	1.071,—	—	1.000,—	
Verzekering bijenvolken	3.100,—	2.700,—	—	2.700,—	2.700,—	—	1.000,—	
Salaris secr.-penningm.	7.750,—	8.154,80	404,80	—	—	—	8.500,—	
Pensioenbijslage idem	2.060,—	2.053,83	—	—	—	1,17	2.060,—	
Reis- en verblijf. idem	1.200,—	1.200,80	0,80	—	—	—	1.000,—	
Sociale lasten	600,—	520,40	—	—	—	79,60	600,—	
Kantoorhulp	650,—	—	—	—	—	50,—	600,—	
Hoofdbestuur	2.000,—	2.183,33	183,33	—	—	—	2.000,—	
Algemene Vergadering	1.200,—	1.064,43	—	—	—	135,57	1.200,—	
Propaganda	1.000,—	899,91	—	—	—	100,09	1.000,—	
Subsidie lezingen	—	—	—	—	—	—	—	
bijenmarkten	100,—	25,—	—	—	—	75,—	100,—	
Examen praktisch imker	250,—	239,05	—	—	—	10,95	250,—	
Maandschrift	20.264,—	20.425,41	161,41	—	—	—	21.000,—	
Alg. onkosten drukwerk en kantoorbehoeften	1.500,—	1.635,17	135,17	—	—	—	1.500,—	
Accountant	250,—	250,—	—	—	—	—	250,—	
Imkersdag	500,—	182,30	—	—	—	317,70	500,—	
Bibliotheek	400,—	317,57	—	—	—	82,43	400,—	
Verzekering bijenvolken	3.100,—	2.700,—	—	—	—	400,—	2.700,—	
Cursussen	300,—	201,30	—	—	—	98,70	200,—	
Nat. Honingtentoonstelling	500,—	776,53	276,53	—	—	—	500,—	
Afschrijving materiaal	250,—	284,79	34,79	—	—	—	300,—	
Contributie K.N.L.C., enz.	150,—	122,03	—	—	—	27,97	150,—	
Bijslage kosten deel. congr.	200,—	200,—	—	—	—	—	300,—	
Tentoonstellingsfonds	250,—	250,—	—	—	—	—	250,—	
	44.474,—	44.291,70	1.196,88	45.710,—	43.460,—			
Nadelig saldo t.l. kapitaal	2.478,—	43,29	—	2.434,71	1.864,—	1.464,—	—	
	44.474,—	44.291,70	2.652,41	2.834,71	45.710,—	43.460,—	—	

Vragenrubriek

Vragen voor deze rubriek zenden aan Bijenhuis te Wageningen. Alle vragen worden zo spoedig mogelijk per brief beantwoord en daarna in het Groentje gepubliceerd.

Vraag 11:

1. Ik had een kast klaargemaakt voor de dopheide met een honingkamer met 10 nieuwe ramen, alle vol en halfvol gebouwd met witte maagdelijke raat. Bij controle werd het volk zo onrustig, dat ik de controle nog even uitstelde. (Tijd ongeveer 15 uur, prachtig weer). Een paar uur later wilde ik het nog eens proberen. Ik tilde het dekkleedje op en zag dat alles roetzwart was, het was net of er zwarte rookwolken langs de honingkamer waren getrokken, doch het volk geheel rustig. Ik heb gezocht naar een brandhaardje doch niets daarvan. Het volk heeft het op de heide goed gedaan.

2. Ik woon in een nogal volkrijke buurt en ik heb mijn 3-4 volken op de garage staan. Het vorig jaar heb ik 3 zwermen gehad, natuurlijk doppen over het hoofd gezien. Bij het zwermescheppen had ik wel 20 kinderen en vele ouderen om me heen. Een pracht propaganda maar angstig en vervelend, luisteren wilden ze niet, ze kwamen bij me tussen de aanvliegende bijen staan. Gelukkig maar één jongetje van ongeveer 10 jaar een prik in de lip. Dat kan natuurlijk moeilijkheden geven. Zo ook het scheppen van de zwerm in andermans tuin. Eén, (een bruidszwerm) vloog vreselijk laag over de straat op manskhoogte, de mensen vlogen naar binnen, een jongen op de fiets zette z'n kraag op en dook er doorheen. Voor ons imkers prachtig en ik moest om die jongen lachen en toch dacht ik: dat moet me niet weer overkomen.

Wat gebeurt er nu als ik het vlieggat afsluit zodat de moeder er niet uit kan, b.v. met een stukje rooster. Zullen de uitlopende koninginnen elkaar bevechten (natuurlijk) zodat er één overblijft, de sterkste? Of beide dood, wat ook mogelijk is? Ook had ik gedacht inplaats van een rooster een kooi te maken voor het vlieggat. Ik weet het: doppen zoeken is een heel secuur werk. Hoe werken de stadsimkers? De oude moeder kan ik natuurlijk knippen, maar dat was nooit mijn gewoonte.

A. D. B. te D.

Smeulpartijtje? Zwermproblemen

1. Het is wel reeds meer dan 2 jaar geleden, dat het door u omschreven geval zich heeft voorgedaan, maar

toch laat het verloop zich naar mijn gevoelen gemakkelijk reconstrueren. Waarom werd het volk bij het nazien plotseling zo onrustig?

Wel, u hebt natuurlijk een aspegel van uw sigaar of een prop brandende tabak uit uw pijp tussen de raten laten vallen. Dat zaakje heeft daar, na de haastige sluiting van de kast, nog een poosje heerlijk liggen smeulen en roken en toen is het vuurtje, zoals het meestal onder dergelijke omstandigheden gaat, gelukkig gedoofd. Door het afsluiten van de kast kon de walm echter niet aanstands ontwijken en vandaar uw ervaringen met roetzwarte ramen, enz. Dus, toen u naar het brandhaardje zocht, was u wel op de goede weg. Grote onrust in een volk kan wel eens tot gevolg hebben, dat een eigenaardige geur wordt verspreid, maar een zwarte walm? Neen, dat gaat wat te ver. Houdt veiligheids-halve altijd maar rekening met de stelling: „Waar rook is, is vuur”.

2. Het afsluiten van het vlieggat met een rooster of het aanbrengen van een roosterkooi vóór het vlieggat zou niet tot het door u gewenste resultaat kunnen leiden. Lees maar eens het antwoord op vraag 46 in het Groentje van november jl. (blz. 184, middelste kolom) „Zwermen voorkomen”. Daaruit zal u wel blijken, dat u van het gebruik van een rooster voor uw doel geen heil kunt verwachten. Bij het volgen van de verschillende methoden, welke de stadsimkers toepassen, blijft een **nauwkeurige controle op doppen** toch bijna altijd een belangrijk onderdeel van het programma. Misschien vindt u enige bruikbare wenken in het antwoord op vraag 29 in het Groentje van mei 1958, no. 5 (blz. 100) over week-end imkeren.

S.

Vraag 12:

In de zomer is de koningin van een volk vermoedelijk verongelukt. Na de geboorte van de eerste jonge koningin heb ik de redcellen uitgebroken, waarbij ik op de gebruikelijke wijze jonge rijpe moeren in het volk heb laten lopen. De ontwikkeling ging verder naar wens. In het najaar was de bovenbak goed bezet, maar de onderbak (beide broedkamerformaat) bevatte raten met grote gaten, zowel raat als kunst-raat waren verdwenen en vertoonden het beeld als op bijgaande foto. Op een enkel raam een poging van de bijen de raat weer aan te bouwen, maar de meeste

ramen niet. Is het mogelijk dat door de slechte zomer de bijen deze raten weer afgebroken hebben? De kast is nog in zeer goede staat en muizen kunnen er niet in. De randen waren ook glad weggewerkt en vertoonden ook geen tandjes of iets dergelijks. Wat is de oorzaak? H. P. te A.

Gehavende raten

De raten zijn blijkens de overgelegde foto kennelijk door de bijen en niet door muizen of andere knaagdieren afgeknagd. Zulks geschiedt wanneer de raten oud en broos zijn geworden en ook wel als zich veel verdroogd of verhard stuifmeel in de cellen bevindt. Soms is ook honger de oorzaak dat aan de raten geknaagd wordt, maar dan beperkt het zich meestal tot het knagen van gaten in de raten op plaatsen waar zich nog enige voedselresten bevinden. Dit laatste lijkt mij echter hier niet het geval.

Broosheid van de raten wordt vooral bevorderd door vocht; kan de standplaats of de afdekking in dat opzicht wat ongunstig zijn geweest?

S.

Vraag 13:

Volgens blz. 22 van het Groentje vliegen Krainerbijen bij kouder weer uit. Verbruiken deze bijen dan geen onnodige „energie” of „brandstof”, die moet worden verkregen uit de gewonnen voorraden? Als ze meer broed aanzetten dan de zwarten en als ze evenveel honing verzamelen, is dat dan geen verlies? 's Morgens vroeg en 's avonds laat geeft de bijenweide door kouder weer geen honing of stuifmeel.

J. R. v. E. te M.

Is bijenveredeling nodig?

Het is inderdaad zó, dat de nuttige vliegtijden voor de bijen afhankelijk zijn van de tijdstippen, waarop de nectarafscheiding in de bloemen begint en eindigt en van die, waarop de bloemen geschikt worden voor de afgifte van stuifmeel (o.a. het opengaan) en die geschiktheid weer verliezen (o.a. het sluiten). Die tijdstippen worden hoofdzakelijk bepaald door weersomstandigheden als temperatuur, samenstelling van de lucht, zonneschijn of bedekte lucht, regen, wind, enz. En als die omstandigheden gunstig zijn, vliegen de bijen wel uit. Vanuit dit standpunt geredeneerd zou men geneigd zijn te zeggen: „We hebben niets aan bijen die vroeger en later uitvliegen, want dan is er toch niets te halen”. Toch gaat deze redenering niet op. Ook zonder dat er van rasverschil sprake is, bemerken we toch ook, dat het éne volk ijveriger is dan het andere, dat het éne volk het beter „doet” dan het andere. En als we nu een ras zouden kunnen kweken, waarvan de volken het in het algemeen beter „doen” dan onze tegenwoordige bijen, zouden we

zulks zeker niet mogen nalaten. Of dit laatste met de Krainers het geval is, weten we nog niet, maar juist de proeven dienen om daaromtrent meer gegevens te verkrijgen. Zolang deze proeven in vaardige en betrouwbare handen zijn, is er alle reden deze van harte toe te juichen en daaraan zo mogelijk mede te werken. Liefhebbers op dit gebied brengt echter grote gevaren mede. Op één te duchten kwaad zij hier uitdrukkelijk gewezen: het klandestien invoeren van vreemde moeren, hetgeen een zeer groot gevaar voor de gezondheid van onze bijenstanden oplevert.

Overigens kan ik de gedachtengang van vraagsteller zeer wel onderschrijven: Welk nut zouden de Nederlandse imkers hebben van „mooie” bijen, die vruchtbaarder zijn, langer uitvliegen, meer ruimte nodig hebben, enz., indien we van die bijen niet tevens een hogere opbrengst aan honing en was zouden mogen verwachten.

Alle werkzaamheid om te komen tot rasverbetering, is toch op elk gebied in de eerste plaats gericht op grotere rentabiliteit. S.

Vraag 14:

De bijen hebben enige overhemden en lakens gestempeld met enkele bruine vlekken. Daar mijn vrouw deze vlekken er met gewoon sop niet uit kan krijgen, verzoekt ze u vriendelijk haar mede te delen waarmee ze deze vlekken kan verwijderen.

W. N. te B.

Reinigingsvlucht

Wassen in warm sop en goed naspelen. Op deze manier gaan de vlekken, ontstaan door de uitwerpselen van de bijen, er gemakkelijk uit. S.

Officiële mededelingen

Verslag hoofdbestuursvergadering 28 februari

Het nieuwe hoofdbestuurslid de heer Assink werd door de voorzitter geïnstalleerd.

De Imkersdag te Enschede werd uitvoerig besproken, alles wijst er op dat het een dag wordt waarmee de 50-jarige afdeling Enschede eer zal inleggen.

De voorzitter brengt verslag uit van de vergadering van de Bedrijfsraad waarbij uiteraard ook de vraag naar voren komt wat er zal gebeuren als Dr. Minderhoud dit jaar wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd zijn ambt neerlegt. Met zekerheid is daarover nog niets bekend. Er wordt weer over geklaagd dat sommige imkers de honingprijs

bederven door voor f 1,25 of nog lager te verkopen.

Besloten wordt enige zaken, die in een circulaire van een oud-verspreid lid onzer vereniging wel erg scheef worden voorgesteld, recht te zetten in het Groentje, opdat niet alleen de afdelingsbesturen, die reeds werden ingelicht, maar ook de leden de uitlatingen van dit voor het reclamekarretje van de ANI gespannen oudlid op hun juiste waarde zullen weten te waarderen. De afdelingen, die te maken hebben of dreigen te krijgen met de komkommernkwestie, werden reeds per circulaire uitge-

nodigd de door het hoofdbestuur ingestelde komkommercommissie te raadplegen. De jaarstukken en begroting worden behandeld; ze zijn in dit nummer afgedrukt.

De datum van de algemene vergadering wordt vastgesteld op zaterdag 30 mei, de agenda staat in dit nummer.

Met betrekking tot de suikerprijs deelt de voorzitter mede, dat met alle middelen geprobeerd is de prijs verlaagd te krijgen, doch dit is niettegenstaande de aangevoerde argumenten, niet mogen lukken.

uit hoe hij door zijn wijze van imkeren zulke prachtige resultaten boekte. Dat deze lezing in de smaak viel bleek wel uit het feit dat van de gelegenheid tot vragenstellen druk gebruik werd gemaakt. Al met al was een leerzame avond. G. BOSMAN, secr.

Uit de Afdelingen

AFD. SOEST

Op 12 maart hield de heer C. Pater Jzn een lezing over: „Hoe brengen wij Nederlandse honing aan de man”. Spr. legde er de nadruk op dat de honing door de imkers zo zuiver mogelijk geogst moet worden. Honing kan langs verschillende wegen worden afgezet: in de groente- en fruitbranche komt honing nog veel te weinig voor. Voorgesteld dat honing in bokalen verkocht wordt, kan het etiket juist nog het persoonlijke van de imker naar voren brengen. De cups van 20 gr. en meer bieden goede mogelijkheden voor hotels e.d. De aanschaf van de sluitmachine is echter kostbaar. Zeer praktisch is voor de verpakking van raathoning een van zeer licht materiaal vervaardigd bakje met cellofaanvenster. Tot slot toonde de heer Pater zijn verzameling honing-etiketten in een livijg album.

A. J. v. BREUKELLEN, secr.

AFD. HILVERSUM

Op 9 maart hield onze afdeling haar jaarvergadering. Uit de verslagen bleek o.a. dat de bijenschans belangrijke verbeteringen heeft ondergaan: een nieuw, met pannen gedekt afdak kwam tot stand en in een solide afstraling tegen baldadigheden werd voorzien. Jammer dat de schans nu voor de vrije toegang van het publiek is afgesloten.

De heren G. Veer en H. J. Comijn werden aan de beheerscommissie toegevoegd. Onze voorzitter, de heer P. C. Tolk, werd benoemd tot erevoorzitter en als voorzitter werd gekozen de heer Th. M. van Schooneveld. Voor de reischubs voor fruit en koolzaad gaven zich enige leden op. Tenslotte zij vermeld dat onze beginners-cursus met 16 deelnemers is gestart, die allen trouw de lessen bijwonen.

O. DE VRIES, secr.

AFD. OOSTERBEEK

Op onze jaarvergadering van 5 februari hield de heer A. v. d. Brink te Renkum een lezing over zijn methode van werken gedurende het hele jaar. (De secretaris geeft een kort overzicht van de methode, dat wij hier weglaten omdat we de methode van de heer v. d. Brink binnenkort in zijn geheel hopen te publiceren. Red.).

AFD. VELD EN OMSTREKEN

Op 12 februari hield de heer v. d. Brink uit Renkum voor onze afdeling een lezing over zijn bedrijfsmethode. Wij mochten ons verheugen in een goede belangstelling. Voor een aandachtig gehoor van ongeveer 30 personen, legde de heer Van den Brink

AFD. EDE

Op 18 maart hield voor de afdeling Ede de heer A. T. v. d. Brink te Renkum een lezing met als onderwerp: „Mijn bedrijfsmethode en ervaringen met het reizen”. Spr. deelde mede, dat met zijn methode, die in het Groentje zal worden beschreven, het zwermen voor hem geen probleem is. Hij reist naar het fruit, koolzaad en heide, waar hij in de regel goede opbrengst heeft, dank zij zijn sterke volken. Er was veel belangstelling, hetgeen bleek uit de talrijke gestelde vragen.

AFD. NOBG

Onze afdeling organiseerde een filmavond, waarop ook de dames der leden uitgenodigd waren. Een der dames, mevr. Kamp-huis-Telkamp is de leeftijd van 90 jaren reeds gepasseerd; haar aanwezigheid was wel een blijk van medeleven met onze afdeling. Verder waren uitgenodigd de leden van de Natuurwacht afd. Norg. Allen vonden de kleurenfilm over het leven der bijen en de natuurfilm over het Krüger Wildpark prachtig; de heer Seun-ninga heeft de aanwezigen met het vertonen van deze films een avond geboden die navolging door andere afdelingen verdient. J. UITERWIJK, secr.

AFD. APeldoorn

Onze ledenvergadering van 12 maart jl., de laatste van dit winterseizoen, was weer druk bezocht. De voorzitter, de heer Jansonius, opende de vergadering met een speciaal woord van welkom aan de heer Groenveld, die in ons midden was voor het houden van een lezing over „Praktijkproblemen”. Na de gebruikelijke agendapunten behandeld te hebben, gaf de heer Jansonius het woord aan de heer Groenveld.

Spreker begon met een artikel aan te halen uit het Groentje van ongeveer 12 jaar geleden, waarin Dr. Minderhoud de methode behandelde van imkeren van korf- en kastimker. Volgende in die tijd de korfimker een vaste methode, voor de kastimker was het nog proberen. Thans is echter, voor wat dit laatste betreft, veel veranderd en volgen vele imkers de Aalstermethode. In verband hiermede werd deze methode aan een nadere beschouwing onderworpen en zowel de voordelen als de nadelen besproken. Doordat spreker na het behandelen van een onderwerp door het stellen van vragen de hele vergadering in zijn causerie betrok, ontstond er een levendige discussie en werden vele gedachten uitgewisseld. Als punten die ter sprake kwamen noemen we: het verenigen van volken, het drifvoeren in februari, het maken van kunstzwermen; het overbrengen van ramen met broed en nog vele andere.

Na afloop dankte de heer Groenveld voor deze interessante causerie. Verder werd nog besproken het reizen naar de drachtvelden en het organiseren van een bustocht naar de imkersdag in Enschede. Velen gaven zich reeds voor deelname op. Wie nog mee wilt kan zich nog opgeven bij een der bestuursleden.

Hx.

BIJENMARKTEN

8 april: Purmerend
15 april: Weert
17 april: Dordrecht
25 april: Zenderen
27 april: Beilen

AFD. LOSSER

Op 23 februari 1959 overleed ons geacht lid en medeoprichter der vereniging de heer

B. ZWAFFERINK

Hij bereikte een ouderdom van 72 jaren.

Zijn plotseling heengaan heeft ons diep geschokt. Wij verliezen in hem een trouwe medewerker met een groot hart voor de bijenhouderij.

Hij ruste in vrede.

BESTUUR EN LEDEN VAN
AFD. LOSSER

AFD. WOERDEN

Op 21 februari overleed plotseling ons oudste lid

A. VAN KLEEF

oud bijna 82 jaar. Drager van de medaille 50 jaar imker, wonende te Linschoten.

Hij was een buitengewoon goed imker met een grote kennis van het bijenleven en daardoor de vraagbaak van ons allen. Wij zullen hem node missen. En hem dankbaar gedenken.

HET BESTUUR VAN DE
AFD. WOERDEN e.o.

AFD. WIERINGEN

Op 26 februari organiseerde onze afd. een filmavond voor leden, huisgenoten en genodigden, verzorgd door de heer Dekker van de fruitteeltvoorlichtingsdienst uit Hoorn.

De voorzitter kon ruim 30 personen verwelkomen.

De avond begon met een tekenfilmje over de conservering van melk „Een droom wordt werkelijkheid“.

Hierna kwam de film „Bijenhouden met succes“, waaruit bleek dat met een goede bedrijfsmethode nog heel wat honing gewonnen kan worden.

Na een korte pauze werden nog „De taal der bloemen“, „Rapsodie in fruit“ en „Strijd zonder einde“ vertoond.

Na een korte toelichting op de laatste film, die de strijd tegen de insecten belichtte, werd het programma met het filmje „Ballet festival“ besloten.

Het was al ruim 11 uur toen het programma was afgewerkt, zodat de besprekingen om met de bijen naar het fruit te reizen, uitgesteld moesten worden. Het bestuur kan hiermede op een bijzonder goed geslaagde avond terugzien.

A. PRUIMBOOM, secr.

AFD. CULEMBORG

De in samenwerking met de pl. afd. van de Gelderse Mij van Landbouw, B.O.G. en onze afdeling te Beusichem gegeven filmavond, waarvoor de films aangeboden waren door de N.V. Caltex is een groot succes geworden.

De zaal was zozeer bezet, dat stoelen moesten worden bijgeschoven en velen zich met een staanplaats tevreden hebben moeten stellen.

De afd. voorzitter heette in de eerste plaats de heren Nijenhuis en Stevens van de N.V. Olie Mij Caltex welkom, de vertegenwoordiger van het gemeentebestuur van Beusichem, wethouder D. J. Immink en de heren van de Voorlichtingsdienst, de leraren der Bijenteelt, Abrahamse en v. d. Engel.

Hierop heeft de heer Nijenhuis een korte uiteenzetting der te vertonen films gegeven, w.o. die van de olieboringen in West-Australië en gewezen op de enorme kosten daaraan verbonden, wanneer een miljoenen vergende boring op teleurstelling uitloopt of onrendabel blijft.

In 1853 kon men boren tot een diepte van 30 meter en na 100 jaar tot 3000 meter. Zeer interessant was ook de film over: „Het Leven der Bijen“ die door de moderne techniek, bespuitingen etc. bedreigd worden en wier nut voor de vruchtenzaadvorming van zo'n enorm belang

is, dat in Californië de bijen niet om de honing, doch louter voor de bestuiving worden gebruikt.

De heer Abrahamse hield na de pauze, waarin gratis honing verloot werd, in aansluiting op de vertoende film, een leerzame en zeer indringende causerie over de noodzaak en het nut der imkerij. Na de pauze werd een technische film over het A.B.C. der Dieselmotoren gedraaid en tot slot een fraaie kleurenfilm van een reis door het moderne Zuid-Afrika met zijn industrie, technische vooruitgang, zijn oerbevolking bij hun feesten en een tocht door het grote natuurreservaat. Een indrukwekkende film, door zijn kleurenpracht en wat ze te zien gaf.

Ter afwisseling is een vrolijke film over een avontuurlijke vliegtocht vertoond, die de zaal daveren deed.

Voorzitter J. C. van Welie van de pl. afd. van de Gelderse Mij van Landbouw heeft allen, die tot het welslagen van de avond bijdroegen daarvoor dank gezegd en de hoop uitgesproken, dat ook de bijen in 1959 hun aandeel in een goede oogst mochten bijdragen.

AFD. BORCULO

Bijenvereniging afd. „De Berkelstreek“ heeft haar jaarvergadering gehouden in hotel Binnik te Borsulo.

Opkomst zeer matig. Kascommissie, secretaris en penningmeester brachten

verslag uit, waaruit bleek, dat kas en bescheiden in orde waren, dat de kas gezond was en dat men door sober te leven, verder kan boeren.

Uit het verslag van de secretaris bleek, dat de opbrengst van koolzaad en heide, waar naar toe werd gereisd in samenwerking met de afd. Eibergen, zeer matig was geweest. Ook de zomerdracht was sober.

Besloten werd, omdat in Groningen zeer weinig koolzaad uitgezaaid was, in 1959 naar koolzaad in de polder te reizen, weer in samenwerking met de afd. Eibergen, waartoe een paar bestuursleden van die afd. aanwezig waren. Afgevaardigden naar jaarvergadering in Utrecht en naar de kringvergadering werden aangewezen. Besproken werd nog om met de afd. Eibergen zo mogelijk een zomerreisje te maken, een reisje natuurlijk in verband met de bijen.

G. H. SMITS, secr.

AFD. EDE

Onder voorzitterschap van de heer J. van den Top werden de agendapunten van de jaarvergadering vlot afgewerkt.

De periodiek aftredende bestuursleden, de heren A. van Rooyen en H. Stienstra, resp. 1e en 2e secretaris, werden beiden met algemene stemmen herkozen.

De heer van Rooyen, die van de oprichting af het secretariaat van de vereniging

AFD. LUNTEREN

60-JARIG JUBILEUM

Op 23 februari j.l. herdacht de afd. Lunteren haar 60-jarig bestaan en kwam de afd. in een feestavond bijeen in hotel Floor.

De voorzitter heette allen hartelijk welkom en wel in het bijzonder de heer Maagdendans, hoofdbestuurslid, de heren Groenveld en Seunings van het Bijenhuis en de heer van Aarst, Bijenteeltleraar in Alg. Dienst.

Verder de afgevaardigden van de afdelingen Ede, Bennekom en Renkum.

In zijn openingswoord gaf de voorzitter zijn spijt te kennen over het teruglopen van het ledental, zodat we met het oog op de geringe kasmiddelen deze avond op veel bescheiden wijze moeten vieren als ons 50-jarig jubileum.

In de pauze werden consumpties aangeboden en enkele bijenhoudersartikelen verloot ten bate van de afdelingskas.

Daar de voorzitter de eerste prijs (een slinger) geloot had, werd deze door hem ter beschikking van de afd. gesteld en op zijn Amerikaans verkocht ten bate van de afdelingskas.

Na de pauze voerde eerst de heer Maagdendans het woord. Deze begon met te zeggen dat hij zich in Lunteren haast op gewijde grond gevoelde, omdat destijds ook mede vanuit Lunteren de stoot gegeven was tot oprichting van de Landelijke Vereniging (Notaris Dinger, Wigman en anderen).

Verder wijdde spreker enige woorden aan het fraaie bord dat ter gelegenheid van deze avond op zo kunstzinnige wijze door een der leden, de heer van de Kaa, was geschilderd, vervolgens werd namens het hoofdbestuur een voorzittershamer met inscriptie aangeboden.

Twee leden werden onderscheiden, namelijk de heer F. Fluit, 25 jaar bestuurslid en de heer J. M. Koolhaas voor zijn langdurig bestuur en lidmaatschap.

Vervolgens voerde de afgevaardigde van de afdeling Renkum, Bennekom en Ede het woord, waarbij de gelukwensen van hun afdelingen werden gebracht alsmede giften in de vorm van enveloppes met inhoud en een prachtige fruitmand.

Nadat nogmaals een consumptie was aangeboden, werd door de heer van Aarst de film „Bijen te huur“ vertoond en toegelicht. Duidelijk kwam in deze film het nut van de bijen voor de bestuiving van onze gewassen naar voren.

Verder werd nog de film „Uw tuin Uw trots“ vertoond, een prachtige film waarin ook het nut van de aanplant van honing en stuifmeel gevende heesters naar voren kwam.

Nadat de heer van Aarst nog enige vragen beantwoord had betreffende de laatst genoemde film waren we gekomen aan het einde van deze goed geslaagde avond. De voorzitter dankte allen voor het slagen van deze avond en wel in het bijzonder de heren Maagdendans en van Aarst voor hun medewerking, de heer van de Kaa voor zijn gratis schilderen en de familie Floor voor het gratis beschikbaar stellen van de zaal en de bediening.

T. v. d. BEEK, secr.

V.l.n.r. de heren T. v. d. Beek, C. Zeggelaar, J. B. Wolfswinkel, T. Fluit en C. H. Roelofsen

heeft waargenomen, deelde mede dat hij tot zijn grote spijt, wogens gezondheidsredenen, zijn functie wenste over te dragen aan zijn opvolger, de heer Stienstra, die deze overdracht aanvaardde, onder voorbehoud dat de heer van R. hem met raad en daad zou blijven bijstaan.

Zichtbaar aangedaan memoreerde de aftredende secretaris in het kort diverse belevenissen die hij in zijn lange ambtsperiode had mogen meemaken. De voorzitter dankte de heer Van Rooyen spontaan voor het bij uitstek degelijke en succesvolle werk dat hij die reeks van jaren met zulk een grote toewijding voor de vereniging heeft verricht en zou het zeer op prijs stellen, wanneer de schiedende secretaris de functie van algemeen adviserend bestuurslid zou willen aanvaarden.

De tweede voorzitter, de heer Joh. Weijland kwam ook in het teken van de belangstelling te staan; het bestuur vond het n.l. de hoogste tijd dat deze ras-imker, die reeds meer dan 50 jaar verenigingslid is, maar eens gehuldigd moest worden. Het hoofdbestuurslid, de heer

H. G. Maagdendans uit Arnhem werd gaarne bereid gevonden deze plichtigheid persoonlijk te verrichten en zo werd dan de man die altijd klaar staat om anderen te helpen, onder zeer waardevol uitgesproken woorden, het eremetaal, als symbool van hulpvaardigheid, imkersvakmanschap op de borst gespeld. „Dat ding doet me er alleen maar des te meer aan denken dat ik de leeftijd van de sterken heb bereikt“, lag ondermeer in het dankwoord van de heer Weijland besloten.

De voorzitter noemde het een verheugend verschijnsel dat de jeugd meer interesse gaat tonen voor de bijenteelt; een belangrijk aantal jongelui van studiecentra ter plaatse, liefst 25, heeft zich opgegeven voor het volgen van de komende cursus, die 6 maart is begonnen. De heer van den Top zal in zijn functie van gediplomeerd leraar in de bijenteelt persoonlijk deze cursus leiden.

We zijn met de imkerij over het dieptepunt heen, er hebben zich nieuwe leden gemeld, het aantal leden beweegt zich weer in stijgende lijn, een groot gedeelte der cursisten zijn leden in spe, hoopvol

gaan we de toekomst tegemoet, als we maar zorgen dat we actief en paraat blijven, waren de slotwoorden die voorzitter van den Top uitsprak, alvorens deze belangrijke vergadering te beëindigen.

AFD. LOSSER

Op onze jaarvergadering op 26 februari was ruim 50% der leden aanwezig. De heer B. Zwaferink, medeoprichter der afdeling, werd herdacht. Besloten werd het op de achtergrond geraakte contact met het kringbestuur weer op te nemen. De heer Habers werd bij acclamatie als bestuurslid herkozen. Vervolgens hield de heer Oude Wolbers een lezing over rasverbetering bij de bijen. Spr. hield een pleidooi voor de Carnica's die in ons klimaat het beste voldoen. Besloten werd voor rekening van de afdeling 2 Carnica-koninginnen aan te schaffen. Verder zal er een observatiekast geplaatst worden bij de Chr. school. Voorzitter dankte de heer Oude Wolbers voor zijn leerzame en gloedvolle rede en sloot op de gebruikelijke wijze.

H. J. HABERS, secr.

SPEURBUTJES

GEVRAAGD: 2 z.g.a.n. Simplexkasten (10-raams). Brieven met uiterste prijs Troelstraplein 44, Meppel.

Imkers voor INKOOP van Uw artikelen slaagt U nog steeds het best bij MELIJER, v. Tuyl v. Serooskerkenweg 84 bel. Amsterdam-2.

TE KOOP AANGEBODEN: 4 Simplexkasten, 1 broedmachine, een blokfluit, Prof. Lorentzlaan 101, Zeist

TE KOOP: 20 goed bevolkte Simplexkasten en 7 ronde korven met bijen. P. de VRIES, Pzn., Dirkshorn F 53.

BEILEN BIJENMARKT maandag 27 april. Terrein hotel Koopman. Behoorlijke aanvoer verzekerd. Aanvang 10 uur. Bijenkasten Simplexmaat in goede staat dubbelwandig à f 12.50, 6 raamskasten met voerrand f 7.50. Adres JOH. IJDO, Jasmijnstraat 59, Den Haag.

TE KOOP: Spoed. Billijk. 17 bevolkte kasten 10- en 20 raams, 3 raams honingslinger en verder gereedschap, lege kasten grote en kleine, alles in een koop. Adres N. BANK, Sumatrastr. 38, Heemstede. Na 13.30 uur. tel. K 2500-35634

TE KOOP: 2 bevolkte V.S. en Simplexkasten, 1 8-raamskast, 3 koninginneteeltkasten, 2 6-raamskastjes, 1 slinger, 1 observatiekast en alle benodigdheden, bij mevr. G. KATSMOSLER, Paradijsstraat 25, Voorburg, tel. 778891.

TE KOOP: 1 demonstratiekastje 3-raams. Prijs f 12.50. P. v. d. MEER, Machineweg 161, Aalsmeer.

TE KOOP: ongeveer 30 kg. prima heideraathoning. J. VAN DIJK, Spoorlaan 38, Wezep.

TE KOOP GEVRAAGD: zuivere Nederlandse bijenhoning; o.a. koolzaad- en heidehoning. Br. met prijsopgave W. BUITENDIJK, Jan Campertstraat 43, Zwijndrecht.

TE KOOP: 80 prima bijenvolken op 6 of 8 ramen. S. v. d. BOOMEN, Provinciale weg 95, Meerveldhoven (M. Br.) telef. K 4995-214.

Enige lege gebruikte simplexkasten te koop. Geen brieven, alleen persoonlijk bezoek. Bijenhuis Wageningen.

TE KOOP GEVRAAGD: een i.g.st. verk. honingslinger. Brieven met omschrijving en prijs te richten aan T. Stomphorst, Apeldoornseweg 20, Otterlo (gem. Ede).

TE KOOP GEVRAAGD: prima bijenvolken. Br. met uiterste prijs onder letter R van dit blad.

TE KOOP: ongeveer 23 bijenvolken in korven en kasten, met volledige bijeninventaris met honingslinger, pers, een aantal ledige kasten en ongeveer 125 kg bijensuiker. Te bezichtigen Polanerzandweg 14 te Linschoten, zaterdagmiddag na 1 uur en iedere werkdag tussen 12 en half 2.

TE KOOP: 4 zesraams volken. C. W. de Vries, Brinkgreverweg 107, Deventer. Tel. 0 6700-3289.

TE KOOP: prima bijenvolken op 6 ramen en in korven. Nieuwe zesraamskastjes met ramen f 4.50 en gebr. Simplexkasten compleet. Uitgeb. ramen. Van ouds bekend. H. Brulleman, Zandpad 42, Breukelen. Tel. 0 3462-303.

TE KOOP in prima staat verkerende zonnewassmelter f 15,-. TASELAAR, Schieweg 237 c, Rotterdam.

TE KOOP t.e.a.b.: 3 kasten; 1 volk; Schotman Handboek; Groentjes vanaf 1896-1958. P. SCHILT, Kamperfoelieweg 59, Amsterdam.

WEGENS AFSCHAFFING: 45 gebruikte ronde bijenkorven, enige opzetranden, krammen en spijlen, plm. 8 kg korfriet, bij: H. HAMMINGA, Hoofdkade 65, Ter Apel.

BILLIJK TE KOOP: 5 bevolkte bijenkasten. J. VOS, de Beaufortlaan 6, Soestduinen.

TE KOOP: slinger, vertinde roodkoperen kuip, diep 59, diam. 47, 4-raams Simplex, kamwielaandr. 1 op 3½. Onverwoestbaar, prima voor afdeling, prijs f 75,-. V.v.k. Brieven onder letter R, Bijenhuis.

AANGEBODEN tegen elk aannemelijk bod: 3 Simplexkasten met bijen en toebehoren. Adres: L. NOORDHOEK, Prins Hendriklaan 123, Vlaardingen.

WEGENS OVERL. TE KOOP: imkersinventaris, o.a. 5 Simplexkasten, zinken dak, 2 6-raams kasten, 2 3-raams kasten, korven, slinger, zeef, wassmelter, secties, ramen, enz., enz. Te bevr.: Vogelzangscheweg 34, Aerdenhout. Tel. 42008-Haarlem.

TE KOOP: 8 prima bijenvolken in Simplexkasten met twee broedkamers en een honingkamer. F. SIKEMA, Stationsweg 54, Gorredijk.

NIEUWE ELEKTR. HYPERMODERNE NAAIMACHINES

MET INGEBOUWD NAAILICHT VAN f 400.- VOOR SLECHTS.....

ZWITSERS FABRIKAAT

f 250,-

Door het uitvallen van een export-order van één onzer fabrieken wisten wij beslag te leggen op een partij elektr. naaimachines van bekend fabrikaat, welke wij tegen fantastisch lage prijzen gaan verkopen. Op deze machines kunt U stoppen en borduren en zig-zag naaien is eventueel ook mogelijk. Deze machines worden geleverd compleet met koffer en alle hulpstukken.

ELEKTR. HYPERMODERNE ZIG-ZAG NAAIMACHINES

MET INGEBOUWD NAAILICHT VAN f 595.- VOOR SLECHTS.....

f 400,-

Met deze machine kunt U alles doen wat met elke moderne zig-zag naaimachine mogelijk is.

HYPERMODERNE TRAPNAAIMACHINES in salonkast

MET INGEBOUWD NAAILICHT VAN f 475.- VOOR SLECHTS.....

f 300,-

Compleet met alle toebehoren. Ook met deze machine is zig-zag naaien eventueel mogelijk.

Vraag vrijblijvend demonstratie, zonder enige verplichting, aan huis. Levering door geheel Nederland. Deze machines worden geleverd met ZEER LANGDURIGE GARANTIE en ook op gemakkelijke betalingsvoorwaarden. Echter..... de voorraad is beperkt.

Schrijf ons zo spoedig mogelijk onder No. 250 aan het bureau van dit blad BIJENHUIS WAGENINGEN.